

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 6. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 4. — Tel. 3392, 3492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan, razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za izposojnino Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 6. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Panarabski pokret

Značilnost najnovejših mednarodnih dogodkov je, da postavljajo drugo za drugim na dnevni red vprašanja, o katerih se je po vojni zdelo, da so definitivno rešena. To opažamo tako v Evropi, kakor v drugih delih sveta, zlasti v Afriki in Aziji. Na Daljnem in Bližnjem vzhodu vstajajo problemi, ki so »novi« le po času, ne pa po vsebini in pomenu za razvoj dogodkov v teh delih sveta, kakor tudi ne po odmevu, ki ga ti utesnjeni imeti v Evropi. Japonska ekspanzija na Daljnem vzhodu in prebujanje islamskega sveta v Levantu sta dva taka značilna pojava naših dni, ki vzbujata pozornost vseh. Morda se tu pa tam obema pripisuje večji pomen, kakor jima dejansko pripada v sedanjem razvoju, toda oba predstavljata stvarnost, s katero je treba računati. Prav nekateri najnovejši dogodki in bridke skušnje nam dokazujejo, da so tako zvane stališne sile poveljne dobe v popolnem umiku nasproti dinamičnim silam, ki prav za prav edine določajo tok mednarodnih dogodkov naših dni.

Na Bližnjem vzhodu spada v to vrsto sil panarabski pokret, ki je prav v zadnjem času zavzel zelo velike dimenzije in razburil vso Levanto od Sirije in Libanona do Egipta in na vzhod vse tja do Indije. Na ozemlju, ki šteje okoli 250 milijonov duš, se je pojavilo močno vrenje, ki kaže že povsem usmerjeno dinamiko. Cilj mu je ustanovitev velikega panarabskega ali panislamskega carstva, v katerem naj bi bili povezani v močno enoto vsi dosedanjí glavni kulturni in politični centri muslimanskega sveta: Bagdad, Aman, Meka in Kairo. Strategija te panarabske dinamike je čisto svojevrstna. Zda se nam kaže v lokalnih revolтах (Palestina), zda v velikih nacionalističnih pokreth (Egipt), zda spet v obliki zvez med arabskimi državami (Hedžas - Jemen, Jemen - Egipt itd.), pa tudi v obliki poskusov ustvarjanja močnih državnih blokov po vzgledu nekaterih evropskih kombinacij (prednjeazijska zveza: Turčija - Iran - Irak - Afganistan), ali pa »samo« v obliki navideznih nedolžnih, v resnici pa močno nevarnih gverilskih nastopov proti tujcem, kar pomeni praktično pred vsem proti Angležem in Francozom, v katerih oblasti je danes skoro velika večina arabskega sveta. Arabski nacionalizem, ki je hujski od najhujših evropskih šovinizmov, združen povrh z muslimanskim verskim fatalizmom, daje gibanju neko posebno žilavost in silno razgibanost, ki ustvarja iluzijo in vero v bodoče uspehe. Zares, samo Arabci lahko dajo tako trmoglavega in nepopustljivega upornika, kakršen je n. pr. vodja palestinskih upornikov Hadj Emin El Husein, predsednik vrhovnega arabskega sveta v Jeruzalemu.

Hadj Emin pa je samo eden izmed številnih arabskih voditeljev, ki jim maslepo sledi. Ibn Saud, ki iz Meke nevidno vodi panarabski pokret na bližnjem vzhodu, ima tudi drugod polno takih sodelavcev, katerim daje zaupna navodila. Danes ni nobenega dvoma več, da je arabski svet fanatično zrevolucioniran skoro na vseh tako zvanih »nevarnih krajih«. Bližnjega vzhoda, kjer se tako močno križajo interesi evropskih kolonialnih držav, v tem predelu zlasti interesi Velike Britanije, ki ji po sest arabske zemlje nudi jamstvo za prost prehod iz Sredozemlja skozi Rdeče morje v Indijski ocean, Italije, ki si je svoje pozicije v tem predelu utrdila z osvojitvijo Abesinije, torej tik ob tej angleški imperialni poti, ter končno Francije, ki ima baš v zadnjem času velike težave s svojimi mandatomoma v Siriji in Libanonu. Vzrokov za razburjenje je potemtakem dovolj.

Angleži, ki so si med svetovno vojno pridobili Arabe za boje proti Turkom z obljubo, da jim bodo pomagali uresničiti njih ideal samostojnega arabskega cesarstva, so prav za prav sami odgovorni za napetost, ki je sedaj tu nastala zaradi oživiljenih arabskih pretenzij. Dejstvo je, da je n. pr. ost palestinskih revolte v veliki meri obrnena tudi proti Angležem, dasi je izvor nemirov v prvi vrsti v močnem židovsko-arabskem antagonizmu. Pa tudi tega so povzročili s svojo dvorezno politiko Angleži sami, ker je palestinskim židom dal lord Balfour leta 1917. enake obljube, kakršne je imenoval uradne Anglije dal Arabcem med svetovno vojno famozni Lawrence.

Sedaj izgleda, kakor da se je arabski svet naveličal čakanja na uresničenje angleških obljub in da si hoče sam priboriti svojo samostojnost, naj bo to Angležem prav ali ne. Toda to je najbrž samo videz, pod katerim se skriva drugačna stvarnost. Velika Britanija je prav v tem predelu preveč tangirana, da bi mirno dopuščala tako arabsko politiko, ki bi skušala zmanjšati njen vpliv na prehodu iz Sredozemlja v njen ogromni kolonialni imperij onstran arabskih dežel. Zato se zdi močno verjetna domneva, da je tudi najnovejša panarabska gibanje v Levantu le ena izmed zunanjih manifestacij velike angleške zakulisne akcije v muslimanskih deželah Bližnjega vzhoda, kjer si Velika Britanija polagoma ustvarja protitež proti

FRANCOSKI PREDLOG ZA REFORMO DRUŠTVA NARODOV

Reforma pakta Društva narodov ne sme pomeniti oslavitve, marveč okrepitev Društva narodov

Zeneva, 3. julija. r. Skupščina Društva narodov je danes končala razpravo v zvezi z italijansko-abetesinskim sporom. Glavni govornik današnjega dne je bil francoski zunanji minister Delbos, ki je v glavnih obrisih razvil francoski predlog glede reforme Društva narodov. Naglašajoč, da reforma ne sme pomeniti oslavitve, marveč okrepitev Društva narodov. Predsedstvo skupščine je prevzelo nalogo redakcijskega odbora ter bo v sporazumu z glavnimi delegati za jutrišnjo zaključno sejo pripravilo predlog resolucije, ki bo vsebovala glavne misli dvodnevne razprave v plenumu. Sprejetjem resolucije, ki bo priporočala reformo pakta DN in ukinitve sankcij, bo zasedanje skupščine DN zaključeno.

Na dopoldanski seji je prvi govoril španski zunanji minister Barcia, ki je dejal, da ne veruje, da se bodo sankcije nadaljevale. Glede načrtov o reformi DN pa je zelo skeptičen. Kljub svojemu zaupanju v DN misli, da se samo z zunanjo reformo ne bo ustvaril nov dun.

Ko se je njegov govor prevajal na angleški jezik, je prišlo do incidenta, ko je neki fotoreporter skušal izvršiti samomor. Seja je bila zaradi tega prekinjena. Po zopetni otvoritvi seje sta se zastopnika Kube in Ekvadorja izrekli za čimprejšnjo ukinitve sankcij.

Norveški zunanji minister Koht je izjavil, da se bo ukinitve sankcij, da je treba z vsjo jasnostjo ugotoviti, da je DN kljub neuspehu imelo popolnoma prav.

Francoski predlog

Ob veliki pozornosti je nato povzel besedo francoski zunanji minister Delbos, da precizira gotova mesta iz govora Leona Bluma o eventualnih predlogih, ki jih namerava staviti francoska vlada glede reforme DN. Delbos je med drugim izjavil: Eden glavnih vzrokov sedanjega stanja so resni dvomi, ki so se pojavili glede akcijske močnosti DN sploh. Francija bi se uprla vsakemu predlogu, ki je naperjen proti strukturi ali duhu DN. Tudi se ne sme ogroziti načelo univerzalnosti DN. Francija je za izboljšanje metod, ki naj povečajo učinkovitost ukrepov DN.

Kar se tiče člena 11, daje pakt svetu DN v primeru nevarnosti vojne nalogo, da odredi ukrepe za ohranitev mira med narodi. Ako bi se prizadevanja za mirno rešitev takega spora izjalovila, ne sme priti do tega, da bi napadalec preprečil mirno akcijo sveta. Točno je, da more svet nevarnosti vojne staviti nasproti vsako zapreko, ne da bi bil pri tem odvisen od pristanka one sile, ki hoče izvesti vojno. Francoska vlada ne more dopustiti, da se iz pretiranega formalizma odvzame členu 11 vsako realno učinkovitost.

Kar se tiče načela kolektivne represivne akcije (sankcije) po členu 16, se to načelo ne sme ovreči. Danes vemo, da ni mogoče računati izključno na uporabo finančnih in gospodarskih ukrepov, ako samo hočemo preprečiti vojno. Potrebno je, da skupnost ob pričetku vsake vojne prevzame odgovornost, da stori svoje sklepe in da jih dosledno izjva. Takoj ob početku mora skupnost uporabiti vsa sredstva, tudi sredstva sile, s katerimi razpolaga.

Po francoskem mnenju bi se mogla najti rešitev v organizaciji novih regionalnih sporazumov ali v ojačitvi že obstoječih originalnih pogodb. Da se bi ta problem pojasnil čimprej, predlaga francoska delegacija, naj se članice DN že sedaj povabijo, da predložijo generalnemu tajniku DN najkasneje do 15. avgusta svoje pripombe in svoje predloge, ki jih smatrajo za primerne, da bi člena 11. in 16. pakta DN postala učinkovita. To bi omogočilo, da bi se moglo že na septembrskem zasedanju DN predložiti poročilo in sprejeti potrebna resolucija. S tem bi se tudi doba nesigurnosti omejila na minimum.

Na predlog predsednika Van Zeelanda so nato izročili predsedstvu zborovanja v svrhu proučitve sinoči od abesinske delegacije predložena resolucijska načrta. Na popoldanski seji se je zaključila splošna debata. Govorili so še delegati Perua, Venezuele, Bolivije, Švedske in Mehike. Obžalovali so neuspeh sankcij in naglašali potrebo okrepitve DN.

Glasovanje bo jutri dopoldne

S tem je bila lista govornikov izčrpana ter javna seja zaključena. Nato se je se-

nepričakovano porastu italijanske moči na nasprotni obali Rdečega morja. Odkar se je Italija usidrala na visokih abesinskih platojih, ki tvorijo najboljše zaledje nekdanji italijanski koloniji Eritreji, vključeni sedaj v italijanski vzhodnoafriški imperij, se je ravnotežje sil ob Rdečem morju zrušilo. Močno panarabsko cesarstvo pod še močnejšim angleškim vplivom pa bi to ravnotežje lahko spet vzpostavilo.

stalo predsedstvo, da kot redakcijski odbor prouči tudi resolucijske načrte abesinskega cesarja. Zaključna seja bo jutri ob 11.30.

Predlog resolucije

Zeneva, 3. julija AA. Predlog resolucije, ki so ga predlagali skupščini Društva narodov se glasi:

Skupščina Društva narodov, sklicana na predlog argentinske republike, da prouči položaj po aneksiji Abesinije in položaj v zvezi s sankcijami, ki jih je odredilo Društvo narodov, izjavlja, da ostajala načela pakta, kakor tudi načela deklaracije ameriških držav od 3. avgusta 1932 ki izključuje urejevanje

nje teritorialnih vprašanj s silo, nedotaknjena, čeprav politične okolnosti niso dovolile, da bi bili sankcije izvedli do kraja.

Skupščina Društva narodov ugotavlja, da je šestnajstletno izkustvo pokazalo, da je treba delo Društva narodov temeljito preučiti in omogočiti njegovo čim koristnejše delo ter povečati njegovo avtoriteto. Zato poziva skupščina Društva narodov, države članice, naj sporoče glavnemu tajniku svoje opombe glede dela Društva narodov, da bo mogoče pripraviti razpravo o teh vprašanjih, na septembrskem zasedanju skupščine.

Končno poziva skupščina odbor za koordinacijo, naj prouči položaj glede sankcij in upošteva izjave, ki so jih dali v tem oziru zastopniki posameznih držav.

Abesinija zahteva posojilo in poostritev sankcij proti Italiji

Zeneva, 3. julija r. V imenu abesinske delegacije pri Društvu narodov je snoči ras Nasibu izročil generalnemu tajniku DN predlog resolucije s prošnjo, da jo danes predloži skupščini DN o priliki sklepanja o italijansko-abetesinskem sporu in o sankcijah.

V tej resoluciji zahteva abesinski cesar, naj Društvo narodov dosledno izpolni svoje obveznosti po členu 10. in 16. pakta Društva narodov. Z doslednim izvajanjem določb teh členov naj DN podpre Abesinijo in ji omogoči, da zavaruje svojo neodvisnost in nedotakljivost svojega ozemlja. DN naj ne prizna nobene odcepitve abesinskega ozemlja, ki bi se izvršila z uporabo nasilja. Ker skuša Italija z nasilnimi sredstvi doseči odcepitve abesinskega ozemlja in ukinitve samostojnosti abesinske države naj se proti njej izvajajo vsi ukrepi, ki jih za take pri-

mere predvideva pakt Društva narodov.

Dalje zahteva abesinska resolucija, naj DN izposluje za Abesinijo posojilo v znesku 10 milijonov funtov (2,5 milijarde dinarjev). Jamstvo za to posojilo naj prevzame DN. Finančni odbor naj določi pogoje takega posojila. Posojilo je Abesiniji potrebno za reorganizacijo in oborožitev njene vojske v svrhu uspešnega odpora proti državi, ki jo je Društvo narodov proglasilo za napadalno.

Končno apelira Abesinija na vse države, članice DN, naj podpre Abesinijo v borbi za ohranjanje njene samostojnosti in neodvisnosti moralno in materialno.

V razgovoru z novinarji je neguš izjavil, da se bo vrnil v Abesinijo, če bo DN zavze- lo vsaj malo pravično stališče napram Abesiniji in če bo lahko sprbil skupaj vsaj naj- ožja sredstva za obrambo.

Nova demonstracija Italije proti Ženevi

Zeneva, 3. julija. r. V znak protesta proti izgonu osmih italijanskih novinarjev, ki so na seji skupščine Društva narodov vprizorili demonstracije proti negušu, je italijanska vlada odpočila v Ženevi tudi vse ostale italijanske novinarje, ki so morali v teku dveh ur zapustiti Ženevo. Skupno z izgnanimi novinarji so sinoči odpotovali iz Švice v Italijo. Kakor poroča agencija Stefani, je Mussolini odredil, da prekine

italijanski tisk vsako poročanje o Društvu narodov. Italijanska vlada bo v zvezi s tem razpravljala tudi še o nadaljnjih represalijah proti Ženevi in če sklepi Društva narodov glede italijansko-abetesinskega spora za Italijo ne bodo dovolj, ni izključeno, da bo Mussolini izgon novinarjev napravil za povod izstopa Italije iz Društva narodov.

Evropi je potrebno predvsem organizirano gospodarsko sodelovanje

Pariz, 3. julija. r. Revija »Esprit International« objavlja daljšo razpravo češko-slovaškega poslanika v Parizu dr. Osuskega, ki se bavi v zvezi z nameravano reformo Društva narodov s splošnim položajem v Evropi in pravi med drugim:

Evropske države žrtvujejo vsako leto na stotine milijonov za zaščito proti ce-

spodarsko uničuje, ker grede milijarde za dočea neplodno stvar. Evropa ne more vsako leto žrtvovati milijarde za javna dela, da bi na ta način olajšala socialno budo. S tem se ustvarja samo začasno, izumetničeno življenje, ki pa ne more biti trajno, ker je v očitnem nasprotju z življenjskimi pogoji v drugih delih sveta. Ni dovolj, da se Evropa organizira samo v svrhu preprečenja bodoče vojne, marveč se mora združiti še bolj za to, da najde

Avstrija zvesta Rimu

Proti volji Rima Avstrija ne bo spremenila svoje zunanje politike

Rim, 3. julija. o. »Tribuna« je objavila demanti avstrijske službene agencije, po katerem avstrijski zvezni kancelar dr. Schuschnigg ne bo potoval v London in Pariz, da pojasni stališče avstrijske vlade glede restavracije Habsburžanov v Avstriji. List pravi, da se v Avstriji tudi ne bo vršil plebiscit o habsburškem vprašanju, kakor se glase informacije nekaterih inozemskih listov.

Negativni odgovor avstrijskega kancelarja na Edenovo in Blumovo vabilo, da bi prišel v Ženevo, je po mnenju rimskega lista lekcija, ki sta jo Eden in Blum docela

zaslužila. Njuno ženevsko vabilo pomeni prav za prav le nov poskus, da bi se Avstrija ločila od Italije. Ti poskusi so se pričeli že v Londonu ob priliki pogreba angleškega kralja Jurija. Odgovor na londonske vabe je bila utrditev rimskih protokolov. Prav zaradi tega je moral nujno propasti tudi poslednji ženevski manevar. Iz vsega tega piše »Tribuna«, jasno izhaja, da v Srednji Evropi ni mogoče ničesar storiti brez Italije, še manj pa proti Italiji. Zunanja politika Avstrije, Madžarske in Albanije najbolje dokazuje, da je Italija glavni faktor v Srednji Evropi.

Načelen sporazum o Dardanelah dosežen

Montreux, 3. julija. r. Razvoj pogajanj v okrilju tehnične in redakcijske komisije opravičuje nado, da bo že prihodnji teden prišlo do sporazuma v vseh načelnih vprašanjih glede bodočega režima v dardanelških ožinah. Angleški delegat lord Stanhope je imel v Ženevi daljše razgovore z zunanjim ministrom Edenom, kateremu je podrobno poročal o razvoju pogajanj. Danes je od-

potoval v London, da informira o doseženem sporazumu ostale članice vlade. V začetku prihodnjega tedna bo plenarna seja dardanelške konference, na kateri bodo na osnovi doseženega načelnega sporazuma določene bistvene določbe nove konvencije, tako da bo konferenca v glavnem že v teku prihodnjega tedna končala svoje delo.

Poostritev kulturnega boja v Nemčiji?

Berlin, 3. julija r. V začetku avgusta se bodo sestali vsi nemški škofje na konferenci v Fuldi. V cerkvenih krogih zatrjujejo, da bo to najvažnejše zborovanje v zgodovini katoliške cerkve v Nemčiji. Tega zborovanja se bodo udeležili tudi oni škofje, ki so do-

slej odobravaljo politiko narodnega socializma ter obojajli gonjo katoliške duhovščine proti sedanjemu režimu. Zborovanju bo prisostvoval tudi papeški nuncij Orsenigo in najbrž bo prišel na konferenco še poseben odposlanec papeža. V cerkvenih krogih pri-

skupno potje za ustvarjanje in plodono pridobitno delo. Pred vrati Evrope ni samo vojna, marveč še hujska in usodnejša nevarnost: gospodarski in socialni pogin in duhovno obubožanje. Za izboljšanje tega položaja so potrebni skupni napori vseh narodov in vseh držav Evrope. Tisto uro, ko bodo prišli do tega spoznanja vsi narodi, ne bo reforma Društva narodov povzročala nobene težkoče več. Ako nič več, potem je nujno potrebno vsaj to, da se izboljša organizem DN ter da se z regionalnimi pogodbami o medsebojni pomoči prične veliko delo za končno ozdravljenje Evrope.

V Rimu so zaenkrat zadovoljni

Rim, 3. julija o. V svojih poročilih iz Ženeve listi splošno poudarjajo, da je vprašanje sankcij končno likvidirano. Kar se tiče odpora posameznih držav proti priznanju italijanske aneksije Abesinije in zlasti Edenove izjave, da Anglija italijanskega dovršenega dejstva ne more priznati, sodijo italijanski listi, da bo to vprašanje odgodeno do jeseni. Vse pa kaže, da se bo Italija zadovoljila s tako likvidacijo italijansko-abetesinskega spora. Zasedanje skupščine Društva narodov se z jutrišnjim dnem ali pa najkasneje v ponedeljek zaključuje. Vprašanje pa je, ali se bo Italija odločila za sodelovanje na konferencah v Montreuxu in v Bruslju. Konferenca lokalnih držav v Bruslju težkone ne bo imela mnogo uspeha, pač pa se italijanski listi menja, da se bo Nemčiji še pred septembrskim zasedanjem Društva narodov vrnila v Ženevo.

Položaj v Abesiniji še ni jasen

Rim, 3. julija. o. Inozemske vesti o uporih Abesincev v okupiranem abesinskem ozemlju so povzročile v Italiji precejšnje vznemirjenje. Danes so jih uradno demantirali. Hkratu poroča agencija Stefani, da je 250 abesinskih poglavarjev na poti v Adis Abebo, da se poklonijo podkralju Grazianiju in mu prisežejo zvestobo.

Vse pa kaže, da položaj vendarle ni jasen in da Italija v doglednem času še ne bo smela odpočilati svojega vojaštva iz Abesinije. Včeraj je iz Genove oplul parnik »Piemonte« s celim polkom vojaštva v Abesinijo, iz Messine je odrinil parnik »Umbria« s 1000 delavci, v Neapolju pa se vkrcavajo večji oddelki vojaštva na štiri parnike, ki bodo v kratkem odplovi v vzhodno Afriko, da nadomestijo oddelke vojakov in delavcev, ki bodo v kratkem odpočivali iz Vzhodne Afrike.

Samomor na seji DN

Zeneva, 3. julija. g. Na plenarni seji DN se je danes ob 11.30 dogodil razburljiv incident. Med govorom o odnosu med prevajanjem govora španskega zunanjega ministra je neki možki na levi tribuni za funkcionarje in tajnike potegnil revolver. Zadel je strel in možki se je zgrudil na tla. Seja je bila ob splošnem razburjenju takoj prekinjena. Izkazalo se je, da je samomorilec na češkoslovaškem živčni nemški novinar Stefan Lux. Naknadno se je ugotovilo, da predstavlja tragedija nesrečnega Luxa protest proti narodno-socialističnemu režimu v Nemčiji. Pri Luxu so našli pismo naslovljeno na generalnega tajnika DN Avenola, v katerem navaja, da gre v smrt zato, da opozori svet na žalostno usodo židov v Nemčiji.

žakunje, da bodo na tej konferenci sprejeti odločilni sklepi za bodoče stališče katoliške cerkve v Nemčiji. Ze sedaj se napoveduje, da bodo sklepi te konference pomenili hudo poostritev borbe med cerkvijo in državo, ter da pomeni ta konferenca pričetek ofenzive Vatikana proti hitlerjevskemu režimu.

Tretji nemški minister v ČSR imenovan

Praga, 3. julija AA. Predsednik republike je imenoval poslanca Ervina Zajíčka za ministra brez portfelja. Novi minister bo zastopal v vladi nemške krščanske socialiste. G. Zajíček je po poklicu srednješolski profesor. Kot poslanec se zanima za vprašanje socialne politike in gospodarstva. Njegova stranka ima v parlamentu 6, v senatu pa tri zastopnike.

Umik angleškega brodograja iz Sredozemskega morja

London, 3. julija. o. Admralski svet je končno eklenil odrediti umik vseh angleških vojnih ladij iz Sredozemskega bazena, razen onih, ki pripadajo sredozemskemu brodogrju. V Gibraltarju ostanejo dve križarki in šest rušilcev, v palestinskih vodah pa nekaj manjših edinc.

Avstrijski zakon o zaščiti države

Dunaj, 3. julija g. Današnji ministrski svet je sklenil izdati zakon o zaščiti države po vzorcu zakonov o zaščiti držav na Češkoslovaškem, v Nemčiji in Italiji.

Poraz De Valere v Dublinu

Dublin, 3. julija AA. V pohtitnih krogih živahno komentirajo izid občinskih volitev v Dublinu. Pri teh volitvah je stranka Cosgravea dosegla velik uspeh. Cosgravejeva zmaga je tem pomembnejša, ker je imela doslej v mestu ogromno večino stranka De Valere.

Komunistična napadalna garda v Franciji

Komunisti utrjujejo svoje postojanke — Nezadovoljstvo v radikalni stranki

Pariz, 3. julija. AA. »Candide« poroča o organizaciji francoske »rdeče napadalne garde« in pravi, da vodita komunistično zvezo za samoobrambo oziroma njihovo vodstvo dva rezervna oficirja. V letu 1935 se komunistične celice povečale število svojih članov, ki znajo ravnati z orožjem, najmanj za 10 odstotkov. Vsi pa so organizirani v takozvanih »stotnjah«, katere vodi po en voditelj s štirimi namestniki. Vsaka stotnja ima svojo zalogo orožja. Letos so stotnje izvedle ob prekopu Marne in ob železniški liniji proti Corbeilu poskusno mobilizacijo. Mislijo, da bo članstvo napadalnih čet, ki naj podprejo tako zvano gibanje množic, kmalu doseglo 20.000 moč. Ta delavska milica imenuje sebe »rdečo napadalno gardo«. Za njeno oborožitev je določen poldrugi milijon frankov, nove člane pa bodo vezbali bivši podoficirji.

Pariz, 3. julija. r. Veliko nezadovoljstvo ki vlada v vrstah radikalnih socialistov proti komunistom in režimu ljudske fronte kateremu očitajo, da je zgolj izvršni organ komunistov, je prišlo do izraza tudi na sinočnji seji izvršnega odbora radikalne stranke. Na seji je uvodoma podal predsednik stranke, vojni minister Daladier, poročilo o političnem položaju in se ob koncu toplo zavzel za složno sodelovanje radikalne stranke z ostalimi skupi-

nami ljudske fronte.

O njegovem poročilu se je razvila zelo obširna in mestoma burna debata, v kateri so vsi govorniki nastopali proti komunistični nevarnosti. Pozornost je vzbudil govor direktorja glavnega glasila stranke Emila Rochea, ki je na podlagi dokumentov dokazoval, da streme komunisti po boljševizaciji Francije. Prečital je okroglo pismo komunistov, v kateri vodstvo stranke narača svojim zaupnikom naj povsod rušijo ustanove meščanske ureditve države in v to svrhu organizirajo stavke, da bi se tako komunisti čimprej polastili oblasti v državi. Če bo stanje ki je zavladalo pod sedanjim režimom, trajalo še nekaj časa, bo radikalna stranka prisiljena braniti državljanske svoboščine proti komunistom.

Daladier je v odgovoru na kritiko naglašal, da sedanja vlada v celoti izjaja program radikalne stranke ter da njeni zastopniki v vladi nikdar ne bodo dopustili, da bi kdorkoli ogrožal demokracijo. Socialni eksperiment, ki ga izjaja vlada, se mora izvesti z vso lojalnostjo, ker je nastal iz notranjepolitične in zunanje politične potrebe. Francija ne sme sama vzbujati vtisa, da je zaradi notranjih prepričanj na zunanji oslabiljena. Izvršni odbor je ob koncu soglasno izrekel zaupnico vladi. Kongres stranke bo meseca oktobra v Biarritz.

Katastrofalna suša in povodnji v Ameriki

Na eni strani vročina, na drugi strani voda uničuje setev — Nad 100 tisoč kmečkih rodbin gladije — Amerika bo morala uvažati žito

Washington, 3. julija. r. V skoro vsej Ameriki je zavladala po več tedenski vročini strahovita suša. Ze tretjici v dobi zadnjih šest let so najhujše prizadete one pokrajine Zedinjenih držav, ki veljajo za žitno Ameriko. Zemlja je tako izsušena, da kaže globoke razpoke, vse rastlinstvo pa je popolnoma usahlomilo, tako da so najrodovitejše pokrajine spremenjene v prave pušave. Tako nenavadne suše, kakor je zavladala letos, pa že desetletja ne pomnijo. Ker so se osušili tudi skoro vsi potoki in studenci, vlada tudi veliko pomanjkanje vode. Ker vrhu tega primanjkuje tudi krme za živino, so farmarji prisiljeni poklati skoro vsa živina.

Baš nasprotno vreme pa vlada v Srednji in Južni Ameriki. Tam pa že več tednov neprestano dežuje ter sledi naliv za nalivom. Reke so zaradi dolgotrajnega deževja prestopile bregove in poplavile cele pokrajine. Mnogo naselbin je popolnoma uničenih. Pogrešajo tudi mnogo ljudi, ki so najbrže utonili. Poplave so porušile okoli

500 hiš in je nad 2000 oseb brez strehe. Poplave v Texasu so čedalje večje. Tam je doslej že 23 človeških žrtev. Mnoge naselbine so popolnoma odrezane od ostalega sveta. V severozahodnem delu te pokrajine pa pritiska katastrofalna suša, ki je povzročila kmetijstvu veliko škodo. Kmetijski minister v Washingtonu je določil kredit v znesku 1 milijon dolarjev za odkup živine, ki jo kmetovalci zaradi pomanjkanja krme ne morejo hraniti, razen tega pa izreden zakol milijon živali živine.

Po dosedanjih uradnih podatkih je v Zedinjenih državah zaradi poplav, suše in drugih elementarnih nevarnosti ostalo nad 100.000 kmečkih rodbin brez vsakih sredstev. Skupno škodo cenijo dosedaj na 230 milijonov dolarjev.

Od suše so najhujše prizadete pokrajine Dakote. Ohia in Illinois ter vsi kraji ob Tišem oceanu. Strokovnjaki so izračunali, da bodo morale Zedinjene države letos uvoziti velike količine žita.

Nova pogodba o kablu Wildon-Beograd

Beograd, 3. julija. AA. Predsednik ministrskega sveta in zunanji minister dr. Milan Stojadinović je danes opoldne sprejel v svojem kabinetu avstrijskega poslanika dr. Schmidta. Pri tej priliki sta podpisala pogodbo med našo in avstrijsko vlado o zgraditvi telefonskega kabla med Wildonom v Avstriji in Mariborom, Zagrebom in Beogradom. Pogodba zaključuje dolga pogajanja

med našo in avstrijsko pošto upravo od leta 1927, dalje, ko se je naša uprava obvezala, da bo podaljšala avstrijski kabel, ki so ga instalirali leta 1928. Obenem z instalacijo novega kabla je treba računati tudi s povečanjem prometa, tako da bosta med Beogradom in Wildonom postavljeni še dve visoko frekvenčni zvezi. Zavedna dela se bodo začela še tekom letošnjega leta.

Mariborski svet je oddal dela

Maribor, 3. julija. Mariborski mestni svet je imel nočjo 9. redno sejo, ki je trajala le 25 minut. Predsednik dr. Juvan je poročal: Banovina je med drugim zaprosila ob občine še za eno sobo v trgovski akademiji na Zrinskega trgu. Občinski svet je sklenil prodati parcelo zakoncem Strajnskova v Magdalenskem predmestju. Parcela obsega 740 m² in se prodaja po 15 Din m².

Za gradbeni odsek je poročal obč. sv. Stabej. Referiral je o oddaji del na novi magdalenski šoli. Sklenjeno je bilo, da se oddajo slikarska in plesarska dela Nonnerju steklarska Kovačič, ključavničarska Kumercu, pečarska Kovačiču iz Ljubljane, terasna tvrdki »Griso« v Mariboru, tapetniska dela pa nado bila oddana, ker ni bilo ponudnika. Nadalje je bilo sklenjeno, da se razna tekoča dela oddajo: kleparska tvrdki Vnuč, steklarska tvrdki Dežman, pečarska tvrdki Široc, mizarska tvrdki Stavdinger, slikarska in plesarska dela tvrdki Pahernik, urarska tvrdki Treo. Čopiče, barve in drugo tako blago bo dobavljala tvrdka Zabukovšek, železnine pa tvrdke Pinter & Lenard. Stavbe bosta popravljala inž. Pipan & inž. Zivice.

Za finančni odsek je poročal Hrastelj. Mestni uslužbenci bodo imeli odslej pravico do polovične voznine na mestnih avtobusnih progah. Uslužbenci mestnega avtobusnega prometa se bodo vozili brezplačno kakor dozdaj. Člani njihovih družin pa za polovično ceno. Občinski svet je sklenil kupiti nov kompresor za hladilnico v mestni klavnic. Kompresor bo dobavila tvrdka Linde iz Nemčije za 15.900 mark. Znesek bo izplačan iz fondov po rednem proračunu. Kompresor bo postavljen v mestni klavnic že pred septembrom.

V smislu predpisov finančnega ministrstva morajo mestne občine zaključiti svoje račune vsake tri mesece. Glede na to je g. Hrastelj podal poročilo o premoženjskem stanju mestne občine in je naglasil, da sta finančno poslovanje mestne občine

pregledala mestna svetnica bančna ravnatelja Pogačnik in dr. Kovačec. 1. aprila 1938. je znašalo premoženje mestne občine 74.312.000 Din. Občinski svet je v zvezi s tem poročilom sklenil, da se ima letos izvršiti centev obsežnih premičnin. Vsako leto se bodo vršili redni odpisi na premičninah, centive pa bodo vsako tretje leto. Dubiozne terjatve, ki znašajo 495.000 Din in gredo na račun trošarine na alkohol ter davka na vozila se odpisuje. Slomskovi družini in slovenskemu pevskemu društvu po sklepu občinskega sveta ne bo treba plačati mestnih taks za vse prireditve Slomskovih proslav v Mariboru. Veseličnega davka in trošarine pri vinski poskušnji je oproščen Mariborski teden za ves čas svojih prireditev v začetku avgusta. S tem je bil dnevni red izrpan.

Papeževa enciklika o filmu

Rim, 3. julija. AA. (DNB) Sv. oče je poslal nadškofof in škofom v Zedinjenih državah okroglisto o »boju proti slabemu filmu«. »Osservatore Romano« piše da govori objavljena enciklika o izredno močnem vplivu bioskopov v dobrem in slabem smislu, zlasti na mladino in ugotavlja, da je treba določiti mejo, do katere kinematograf ne sme postati orodje demoralizacije. Od škofov zahteva, naj od svojih vernikov zahtevajo vsako leto obljubo, da ne bodo obiskovali slabih predstav. Vrh tega je treba v vsaki državi sestaviti odbor za nadzorstvo nad filmi ki bo sporočal vernikom, kakšne filme lahko obiskujejo in katere morajo brezpogojno obsojiti.

Preorientacija Poljske

Varšava, 3. julija. o. Sestanku češkoslovaškega ministra dr. Krotke in poljskega zunanjega ministra Becka pripisujejo politični krogi v splošnem velik pomen. Zlasti opozicijski krogi se z vso vnetostjo zavzemajo za preorientacijo Poljske, ki naj bi se oddaljila od Nemčije in se zopet približala Češkoslovaški in Mali antanti.

Beleške

Jevtičev klub pozdravlja Petra Živkovića

V četrtek zvečer se je sestel k seji Jugoslovenski klub narodnih poslancev, katerega predsednik je bivši predsednik vlade g. Jevtič. Kljub je razpravljalo o kongresu JNS in v posebnem komiteju objavil naslednji sklep.

Pozdravljajoč izvolitev in vstop Petra Živkovića v veliko nacionalno politično akcijo, izjavlja klub popolno zaupanje in pripravljenost, da z vsemi silami podpre akcijo g. Živkovića za združitve in organizacijo vseh jugoslovenskih nacionalnih elementov v državi v cilju zveste službe kralju in jugoslovenskem narodu. Po mnogih konferencah in shodih širom države klub z zadovoljstvom ugotavlja, da je dosedanja akcija članov v obrambi narodnih in državnih interesov naletela na polno razumevanje in odobravanje v narodu ter izjavlja svoje priznanje predsedniku Jugoslovenskega kluba narodnih poslancev. V polnem zaupanju mu prepušča svobodno odločitev glede nadaljnjega vodstva v smislu gornjega sklepa.

Posvetovanja srbskih opozicijskih voditeljev

Kakor poročajo iz Beograda so se v četrtek po daljšem presledku zopet sestali na skupno konferenco voditelji srbskega dela združene opozicije. Ljuba Davidović, Joca Jovanović in Miša Trifunović so razpravljali o politični situaciji, ki je nastala po kongresu JNS in zlasti po izvolitvi Petra Živkovića za strankinega predsednika. Razmotirali so tudi telefonična poročila, ki so jih dobili iz Zagreba od Davidovičevega odposlanca Božidara Vlačića.

G. Vlačić se je včeraj vrnil v Beograd in v teku dneva dvakrat poročal Davidoviću o svojih razgovorih z dr. Mačkom. Danes se bodo opozicijski šefi vnovič sestali, da slišijo Vlačićevo poročilo in o njem razpravljajo.

Z ozirom na izjavo dr. Mačka, da je že skrajni čas, da se preide od neobveznih razgovorov na konkretna pogajanja, je g. Davidović izjavil novinarjem: »Tudi mi smo tega mnenja, naši dosedanj razgovori se bodo prav lahko konkretizirali in potem se bo stvar razvijala mnogo hitreje. Res obstojajo še neke težkoče, vendar sem prepričan, da jih bomo lahko odstranili.«

Glasiło g. Davidovića

V četrtek je začel zopet izhajati, kakor smo kratko že zabeležili, list »Odkjek«, ki je že pred leti izhajal kot glasilo Davidovičeve demokratske stranke. V prvi številki objavlja članek Ljube Davidovića, ki kliče vse demokratske sile v skupno fronto za obrambo demokracije. Glede hrvatskega vprašanja pravi g. Davidović, da bo novi »Odkjek« zastopal isto stališče in hodil po enaki poti, kakor prvi »Odkjek« pred desetimi leti.

Če zastopajo gg. Davidović in njegovi pristajali glede hrvatskega vprašanja in notranje ureditve države danes res še enako stališče, kakršnega so zavzemali pred 6. januarjem 1929, potem je razumljivo, da dr. Maček z njimi ni zadovoljen in da ne veruje v možnost sporazuma.

Ljotić v Novem Sadu

Predsednik stranke »Zbor« g. Dimitrij Ljotić bo v nedeljo predaval v Novem Sadu o ciljih svojega pokreta. Za predavanje vlada precejšnje zanimanje, ker pričakujejo, da bo g. Ljotić na njem označil tudi svoje stališče do JNS in njenega novega predsednika g. Živkovića.

Knez Pavle pokrovitelj Zveze godbenikov

Beograd, 3. julija. AA. Nj. kr. Vis. knez namestnik Pavle je blagovolil ustreči prošnji zveze godbenikov kraljevine Jugoslavije in sprejeti pokroviteljstvo nad to ustanovo.

Planincem in drugim prijateljem prirode

Zveza lovskih društev nas prosi za objavo naslednjega, resnega uvaževanja vrednega poziva:

»Planine so zopet ozelenele in vabijo na poset vse, ki imajo smisel za našo prekrasno prirodo. Godzovi nas kličejo, čeri nas micjejo in kdor le more, gre, da se razvedri in oddahne v prosti naravi: sezona za turiste je tu. To priliko porablja Zveza lovskih društev v dravski banovini, da se obrača do vseh, ki posejajo hrib in dol, gozd in plan, s prošnjo, naj na svojih izprehodih in turah ne vznemirjajo živalstva. Vprav sedaj, za časa mladičev je vznemirjenje živali jako škodljivo: v vpitjem, ropotom, proženjem kamenja in sličnim preganjanju samica često zapusti svoje mladiče, ki potem žalostno poginejo. Ze sama hoja po celem v gozdu more pregnati divjad iz njenega stalnega bivališča, da se zateče v nedostopne kraje, kjer nima življenjskih pogojev. Zato prosimo Zvezo, naj se planinci drže javnih potov in hodijo po njih mirno brez ukanja, vpitja ali celo streljanja. Resen planinec hoče videti lepote planin, zato hodi tiho in previdno, pa odprti oči. Kdor dela hrup, mu uide mnogo lepega; zlasti živalstva ne more opazovati, ki je morebiti še zanimivejši sestavni del planinske prirode kakor rastlinstvo.

Res je, da človek, prišedi iz tesnega mesta v prosto prirodo, čuti nekako potrebo, da duška svoji sproščenosti z glasnim »ajuh«, vendar naj bo ljubezen do naših planin in dolin z vsem, kar živi v njih, večja od take potrebe. Svojo ljubezen do prirode pokažemo najlepše, če jo pustimo, da sruje po svoje v miru, da je ne motimo v njenem žitju in bitju.

Z vedenjem, ki je v skladu z ljubeznijo do prirode, bodo planinci dosegli, da lovci ne bomo samo mirno živeli z njimi, ampak da bomo prijateljski delali drug za drugega.«

Ljubljanski mestni svet

Ljubljana, 3. julija. Pred počinčami se je danes še enkrat sestel ljubljanski mestni svet. Pred dnevnim redom se je župan dr. Adlešič v daljšem govoru spominjal 6. junija t. l. premišnulega podžupana prof. Jarca in očetil njegove zasluge za Ljubljano. Dalje se je spominjal ljubljanskih meščanov veletrgovca Alojzija Lilega in trgovca z manufakture Janka Češnika, ter umrlih mestnih uslužbencev dr. Josipa Fona in Emila Medveda. Nadalje je župan poročal, da v imenu mesta čestita dr. Antonu Koroscu k 30letnici njegovega parlamentarne delovanja; da je 1. junija bila otvorjena zračna proga Celovec—Ljubljana—Sušak in da je ob tej priliki obiskal Sušak in Celovec, dočim sta župana teh dveh mest posetila Ljubljano; da je član mestnega sveta dr. Milan Korun na lastno željo odločil vodstvo nekaterih odborov mestnega sveta. Ti so se na novo konstituirali in je bil izvoljen za načelnika finančnega odbora Karel Dermastija, za načelnika mestnega pogrebnege zavoda Stanko Sušnik in za podnačelnika tehničnega odbora Miroslav Zupan.

Položaj Mestne hranilnice

V imenu finančnega odseka je poročal njegov načelnik prof. dr. Dermastija o računskem zaključku Mestne hranilnice. Predsednik Mestne hranilnice dr. Kanušič je zatrdil, da je kriza zaupanja v Mestno hranilnico že premagana. Dvigi hranilnihi vlog v letu 1934 so znašali 34 milijonov, leta 1935 29 milijonov in stari vlagatelji so 42 milijonov, ki bi jih bilo lahko dvignili, nadalje zaupali zavodu kot nove vloge. Poleg tega so pa vlagatelji prinesli v letu 1935 za 28 milijonov novih vlog, tako, da so znašale vse skupne nove vloge koncu l. 1935 čez 70 milijonov. Imetnikom starih vlog izplačuje Mestna hranilnica vse lestvične obroke točno in v določeni višini. Mestna občina je zaprosila pri Državni hipotekarni banki za posojilo 37 milijonov, s katerimi bi delno odplačala svoj dolg pri Mestni hranilnici. Hipotekarna banka bo v kratkem sklepala o posojilu. Pričakovati je, da bo Hipotekarna banka dovolila to posojilo in da bo Mestna hranilnica potem lahko že letos začela s postopnim ukinjevanjem omejitev glede izplačevanja starih vlog.

Na podlagi teh poročil je mestni svet soglasno odobril računski zaključek Mestne hranilnice.

Ponesrečena gostaščina za nove hiše

Ministrstvo financ je pri odobrenju mestnega proračuna črtalo ali znižalo nekatere dohodke mestne občine za približno milijon dinarjev. Zato je prišlo ravnoesje proračuna v nevarnost in je bilo treba iskati novih virov. Finančno ministrstvo je opozorilo zastopnika mestne občine, da bi se dal uravnovestiti mestni proračun s tem, da se uvede tudi na nove hiše gostaščina. Mestni svet je to odobril in matičarji je začel predpisovati za leto 1936/37 gostaščino tudi na nove hiše. Proti temu so se pa posestniki novih hiš v velikem številu pritožili. Vloženih je bilo preko 700 pritožb. Finančni odbor je vprašal za svet razne odlične upravne in juridične strokovnjake, ki so bili mnenja, da sicer nekateri ugovori proti gostaščini ne držijo, da pa je negotovo, kako stališče bi upravnici sodišče zavzelo napram ugovoru, da finančni minister ni bil upravičen dovoliti pobiranja gostaščine na nove hiše. Zato je finančni odbor sklenil, da mestna občina za leto 1936/37 ne bo pobirala gostaščine na nove hiše. Mestni svet je ta sklep odobril.

Afera s šišensko električno zadrugo

Prof. Dermastija je poročal o pogajanjih z električno zadrugo za Zgornjo in Spodnjo Šiško o prevzemu njenega omrežja. Ze leta 1934 je mestni svet odobril pogodbo za prevzem omrežja, zadruga pa pogodbe ni hotela podpisati. Pogajanja so se zato nadaljevala in letos 12. junija je upravni odbor mestne elektrarne in vodovoda na svoji seji sprejel osnutek nove pogodbe, ki vsebuje naslednje določbe: 1. Odkupnina za vse omrežje z vsemi napravami znaša 1.400.000 Din in se ima plačati v treh letnih obrokih. 2. Prevzem se izvrši s 1. novembrom t. l. 3. Za inventar delavnice in za material se plača največ 100.000 Din. 4. Zadruga je dolžna od kupnine 1.400.000 Din porabiti en milijon za zavetišče, ki naj se zgradi v Spodnji Šiški in ki ga bo prevzela v upravo Vincencijeva družba. 5. Zadrugniki, ki so ob podpisu pogodbe še člani zadruge, dobivajo od mestne občine tok po ceni 1 Din za kilovatsno uro za do 10 let, najemniki v hišah zadrugnikov pa po ceni 290 Din, dokler stanujejo v dosedanjih stanovanjih, a največ 10 let. 6. Mestna občina prevzame šest nastavljenec zadruge in sicer pogodbeno, vendar pa z ne manjšo plačo kakor jo imajo sedaj.

Poročevalec je opomnil, da so bile naprave zadruge ocenjene po odposlancih mestne občine na 700.000 Din in da plača torej občina zanje še enkrat več kakor so v resnici vredne. Pri tem pa je treba vpoštevati, da dobi mestna občina enkrat za vselej izključno pravico dobavljati električni tok na vsem svojem področju s čemer bo izločena vsaka konkurenca.

V razpravi je m. s. dr. Kušej izjavil, da je cena 1.400.000 Din večja, kakor je bila določena v pogodbi iz leta 1934. Povšek je utemeljen z novimi investicijami v zadnjem času. Treba je vpoštevati tudi komercialno vrednost, zaradi česar kupnina 1.400.000 ni previsoka. Priporočal je odobritev pogodbe.

M. s. dr. Bohinjec je rekel, da bo marsikomu težko glasovati za pogodbo, ker so mestni svetniki dobili vanjo vpogled šele na današnji seji. Če se predlagajo najrazličnejši malopomenljivi pravilniki mestnim svetnikom že pred sejami v vpogled, ni razumljivo, zakaj se tako res važna stvar ni obravnavala na enak način. V stvarnem pogledu se z razlogi finančnega referenta in predsednika upravnega odbora mestne elektrarne ne strinja. Če se trdi, da je materialna vrednost omrežja 700.000 do 800.000 Din in če znaša kupnina 1.400.000, je razlika za idealno in komercialno vrednost vsekakor previsoka, ker je treba pri tem tudi vpoštevati, da bodo zadrugniki hišni

lastniki dobivali razen tega 10 let tok po 1 Din.

Govornik nima ničesar proti Vincencijevi družbi, ki jo visoko čišla, vendar pa se mu zdi, da bi občina pod nobenim pogojem ne smela izpustiti iz svojih rok vse ingerence na vporabo enega milijona dinarjev. Občini ne more biti vseeno, kako se razne zasebne organizacije uveljavljajo na karitativnem področju. V sedanjem osnutku n. pr. tudi ni ničesar določeno, za kakšno oskrbnino se imajo sprejemati rezevi v zavetišče. Nerazumljivo je tudi razlikovanje med hišnimi lastniki in najemniki. Pravilno bi bilo, da bi se oba činitelja obravnavala enako. V prejšnji pogodbi je bila cena za tok določena enako nizko za hišne lastnike in za najemnike. Glasoval bo proti odobritvi pogodbe.

Podžupan dr. Ravnihar je orisal historiat pogodbe z električno zadrugo. Za že sklenjeno pogodbo ni bilo mogoče dobiti podpisa od zadruge, ki je naknadno postavljala nove zahteve, med drugim tudi, naj se pragmatizirajo vsi njeni uslužbenci. Na ta način je stvar ostala na mrtvi točki vse do sedaj, ko se je na enkrat izvedelo o novi pogodbi. Ta je mnogo slabša kakor prva in mnogo bolj obremenjuje mestno občino. Iz poročila finančnega odbora ni razvidno, kje se bo dobil denar za prvi obrok 400.000 Din, ki se ima plačati že čez tri mesece, in tudi ni razvidno, kako visoka je odkupnina, ki je skrita v znižani ceni za električni tok. V pogodbi dalje ni določbe, do kdaj lahko zadruga sprejema še nove člane. Za pogodbo ne more glasovati.

Tudi m. s. dr. Korun je izjavil, da ne bo glasoval za predlagano pogodbo, kakor ne bi glasoval za pogodbo iz leta 1934. Zanj so v prvi vrsti merodajni gospodar, in finančni razlogi, glede katerih se strinja z večjina delom izjav podžupana dr. Ravniharja. Pogodba je za občino skoz in skoz neugodna. Vprašati se je treba tudi, kam bomo šlo tistih 400.000 Din, ki bodo ostali po izplačilu enega milijona za zavetišče. Če občina plača nekaj preveč, je gotovo njena pravica, da se vpraša, kam bo šel njen denar. Ničesar ne bi imel proti temu, če bi občina dala še dva milijona za zavetišče, ker bi na drugi strani prihranila ta znesek za preskrbo siromakov.

M. s. dr. Ažman je zagovarjal pogodbo m. s. Likar pa je predlagal, naj se sklepanje odgodi in pogodba temeljito preštudira. Govorili so še nekateri mestni svetniki za pogodbo, ki je bila nato pri glasovanju tudi res odobrena z vsemi proti 7 glasovom. Odklonjen pa je bil dodatni predlog m. s. Likarja, naj se dovoli stanovanjskim najemnikom tok po 2,90 za dobo 5 let, tud če se preselijo.

Razne zadeve

V nadaljnjem poteku seje, ki se je zavlekla pozno v noč, je mestni svet dovolil nekaj kreditov, da se pripravi regulacija šišenske in še nekaterih drugih ulic ter nakupi svet za užitenjska poslopja. Je sklenil razširiti mestne občine. Dalje je sklenil prevzeti dolg inkorporirane občine Zgornje Šiške pri Kmetijski hranilnici, ki je bil najet za nakup novega pokopališča v Dravljah. Dolg znaša pol milijona. Maloželezniški družbi se črta del dolga za garaziranje avtobusov. Oddaja smeti privatnim strankam za gnojenje ali pa za zasipanje se ne bo več vršila brezplačno. Odobrenih je bilo nekaj parcelacijskih načrtov. Nabavi se nov parni valjar za 190.000 Din. Iz banovinskega brezposelnega fonda je občina dobila doslej 60.000 Din, ki so se porabila za dela ob Rinskem zidu. Dovolilo se je nekaj gostilniških licenc, nekaj pa je bilo odklonjenih.

Za ureditev poti na Rožniku je bil dovoljen kredit 20.000 Din iz proračunske rezerve. Dovoljeni so bili tudi nekateri manjši krediti, med drugim za pisarniške potrebnosti 100.000 Din. Rešene se bile nadalje razne pritožbe proti občinskim davščinam, nakar sta bila odobrena pravilnika o poslovanju trošarinskega odbora in o rabbi orožja za uslužbence trošarinskega urada.

Banovinsko šahovsko prvenstvo

Tretje kolo je spet prineslo presenečenje. Največje zanimanje je vladalo za partijo med Šiško in Sorliem, ki sta do tega kola dobila vse partije. Sorli je kot črni v damskem gambitu dobil še mnogo boljše pozicije. Šiška je poizkušela napad na kraljevem križu. Sorli je igral preveč zapleteno in spregledal izgubo figure ter se je moral udati. Vidmar je kot črni premagal v Karo-Kan partiji Singierja, ki je kapituliral v 51. potezi. Lešnik je proti Preinfalku igral otvoritev z damskim kmetom in je kmalu zašel v slabšo pozicijo. Tu pa je Preinfalk prejel figuro in se neoposled udel. Kranjec je klub slabo igrani otvoritvi nadigral Berčiča in bi moral ob kolikajski pazljivosti igrati zmagati. V odločilnem trenutku je popustil in izgubil Marek in Klanjšek sta se po trdotratnem boju zedinila na remis. Partija Cibic - Weiss ob zaključku redefekcije še ni bila končana. Weiss je partijo iz 2. kola proti Singierju remiziral.

Stenje po 3. kolu: Šiška 3, Sorli, Vidmar, Berčič, Lešnik 2, Weiss 1 in pol (1), Marek, Singier 1 in pol, Preinfalk 1, Klanjšek pol, itd.

Danes igrajo v 4. kolu: Klanjšek - Sorli, Berčič - Šiška, Preinfalk - Kranjec, Weiss - Lešnik, Vidmar - Cibic, Marek - Singier.

Vremenska napoved

Zemunska vremenska poročila: V zapadnih krajih je bilo oblačno, v vzhodni polovici države pa jasno. V vrhaski in savski banovini močnejše padavine. Temperatura je padla v zapadnih in severozapadnih krajih, v drugih predelih pa je narasla. Minimalna temperatura v Sarajevu 10, maksimalna v Kragujevcu 35 stopenj.

Vremenska napoved za 4. julij: V vsej kraljevini bo prevladovalo oblačno vreme. Ponekod bo dež s plohami. Temperatura bo padla. Sonce izide ob 8,37, zalze ob 19,27.

Dunajska vremenska napoved za soboto: Menjajoče se oblačno, soparno, možno ne vihi.

Naši kraji in ljudje

Naši obmejni problemi

Ljubljana, 2. julija.

Skromna, kakor vse drugo pri nas, je tudi naša literatura o obmejnih problemih. Obdani od treh strani od malo prijaznih sosedov, izpostavljeni kot predstraža Jugoslavije, se vse premočno brigamo za svojo posest, še manj za brate, ki so ostali za mejo. Naša stara narodno obrambna družba, prerajena po lanskem zlateg jubileju, je začela orati nove brazde. Plod nje ne najvažnejše lanske akcije je zajetna brošura, ki je izšla te dni. V knjigi so strnjeni referati, ki so bili podani na omladinskem narodno obrambnem tečaju lani 4. in 5. septembra v Ljubljani. Tečaja so se udeležili zastopniki akademske in srednješolske mladine, ki so vestno in z zanimanjem — kakor poudarja uvod v knjigo — poslušali v zgosteni obliki podano obširno gradivo.

Mnogim med nami zastirajo pogled meje, postavljene komaj pred 15. leti. Pred očmi nimajo v dozdni svoji univerzalnosti nit vsega našega etnografskega ozemlja ob Soči, Dravi in Muri. Med tem pa se mladina vseh naših sosedov vzgaja in razvija v osvobodilnem pravcu. Onstran državnih mej se preganja naš jezik, marveč tudi naš človek kot individui. saj ga tirajo zbog njegove narodnosti v socialno ponižanje, odvidnost in propast. Spoznavati je tedaj treba vse probleme, ki v resnici zadevajo našo zemljo in našega človeka, spoznati miselnost, težnje in namene naših sosedov, spoznati pa tudi samega sebe. S takim namenom je bil prirejen lanske narodno obrambni omladinski tečaj in toplo je treba sprejeti knjigo, v kateri so zbrani referati takih mož, ki so naši mladini res vedeli povedati kaj tehtnega in ki hočejo zdaj preko knjige govoriti vseh naših javnosti. Po vsebinski mnogostranosti, zgoščenosti in važnosti problemov je knjiga priročnik, ki ga želimo videti v rokah vsakega našega človeka. Treba pa je, da najde pot tudi naš človek, ki ga.

Zgodovinar dr. Milko Kos razpravlja o zgodovinskem razvoju slovenskih narodnostnih meja. Odveč je poudarjati pri tem znanstveniku absolutno točnost, stvarnost in zajemljivost. Dr. Svetozar Nešić govori o politično geografskem položaju naše narodnostne meje na zapadu in severozapadu kjer je najusodnejše zarezana. Mariborski profesor Franjo Baš živahno in vsestransko pričuje o slovenski narodnosti meji na severovzhodu. Globoko se bo slehernega čitatelja dojmilo poročilo dr. Lava Cermela o naši mladini v Julijski Krajini. Enako trpko je poročilo G. Brodnika o položaju naših bratov pod Avstrijo. Prvomestnik CMD inž. Janko Mačkovec obravnava na podlagi novejših revizionistične literature o tujih aspiracijah in imperializma. Dr. Branko Verčon riše manjšine in luči meddržavno pravnih obveznosti. Jurist Andrej Uršič je prispeval lepo pisan članek o narodni misli o narodu in narodno obrambnem delu. Najmlajši med referenti je Tugomir Prekoršek, ki zaključuje vrsto referatov s člankom o pomenu in delu Družbe sv. Cirila in Metoda. Članek izpričuje najresnejši interes nacionalne mladine za našo staro zaslužno obrambo družbo. Knjigo krasi več ilustracij ki so vse dovolj nazorne, najbolj pa gotovo ona o Spodnji Štajerski, povzeta iz Šulferajnskega mesečnika »Grenzland«. Pogledite jo — in takoj vam bo jasno do kod segajo nemške aspiracije, obenem pa vam bo tudi očito, v kakšne namene izdajajo Nemci posebne mesečnike, ki grede v desetisočih med narod. Nešteti so med njimi almanahi, koledarji in propagandne knjige. Kakor David nasproti Goljatu stojimo Slovenci ob navalu imperializma. Pri takem stanju je knjiga o naših obmejnih problemih srečen začetek, razveseljiv tembolj, ker obeta propagandni odsek Cirila Metodove družbe, da bo poslej redno obravnaval pereča vprašanja naše narodne obrambe.

Zahvala vojnih dobrovoljcev

Odborniki (v prvi vrsti od leve): dr. Hebein, Loriger, predsednik Josip Jeras, inž. Geržina, Per, Zorčič in Pavlin. V drugi vrsti in zadaj: Železnik, Joco Zagar, (ki je kot predsednik pripravljalnega odbora z idealno požrtvovalnostjo storil vse, da je slavnost tako lepo uspela), dr. Kambič, Javornik, Mikuz, Princič in Gorečan

Jugoslovanski vojni dobrovoljci smo v Ljubljani praznovali letošnji Vidovdan strnjeni z našo, s slavo ovenčano vojsko in z vso nacionalno javnostjo, ki je prečeta z ljubeznijo do naše domovine Jugoslavije, svečano in dostojanstveno.

Na slavnostnem obnem zboru in z razvitjem prvega prapora jugoslovanskih vojnih dobrovoljcev Slovencev, ki mu je kumoval Nj. Vel. kralj Peter II. smo se častno oddolžili spominu onih svojih tovarišev — vojnih dobrovoljcev, ki so pred 20 leti v krvavih borbah v Dobruži položili svoja mlada telesa na žrtvenik ustvarjanja Jugoslavije.

Vojni dobrovoljci smo se prepirali, da so vsa društva, organizacije in ustanove s srcem sodelovali pri naših svečanstvih in da so bile simpatije naše javnosti do vojnih dobrovoljcev iskrene in spontane.

Akcijski odbor za proslavo razvitijskega pora vojnih dobrovoljcev v Ljubljani, ki se je postavil po iniciativi Narodne Odrbane v Ljubljani iz društev in organizacij, ki so se odzvale vabilu sreske organizacije vojnih dobrovoljcev v Ljubljani za sodelovanje, nas je v polni meri moralno in gnotno podprl.

Mestna občina ljubljanska z županom g. dr. Adleščem na čelu nam je nudila vsestransko pomoč in je pripomogla, da je imela Ljubljana na Vidov dan svečano lice. Kakor vedno doslej, nas je tudi ob tej priliki časopisje krepko podprlo.

Vsakemu posebej in vsem naša bratska dobrovoljska zahvala!

Odbor Sreske organizacije saveza ratnih dobrovoljcev kraljevine Jugoslavije v Ljubljani.

Naša propaganda tujkega prometa

Ljubljana, 3. julija.

Kljub malo neprijetnemu vremenu, ki nas spremlja na poti v poletje, se promet po naših letoviščih in kopališčih prav živahno razvija. Nasproti vestem, ki so se pred kratkim pojavile v listih, moramo zabeležiti, da ima n. pr. naše vodilno letovišče in kopališče Bled že v prvih dneh letovanja za okrog 400 gostov več kakor ob istem času lani. Dotok tujcev v naše letoviške kraje pa še vzdržema rase, tako da imata Putnik in Zveza za tujski promet, ki skrbita poleg smotne propagande tudi za praktično, neposredno pomoč pri oživljanju našega tujkega prometa, trajno polne roke dela in osebje po pisarnah, biljetarnicah in podružnicah je zaposleno največkrat po 12 ur na dan. Posebno zanimivo je dejstvo, da se med Hrvatst in zlasti še med Dalmatinci oglašajo letos izredno številni interesi za letovanje pri nas. Dalmatinci, ki imajo doma sicer dobro urejen kopališč na prebitek, v poletnih mesecih radi bežijo pred žgočim solncem svojega neba in pred luksuzom, ki se razkazuje na obali, v notranost države, v hlad in mir. Zaradi visoke stopnje svoje tujko-prometne organizacije in kulture Slovenija lahko uspešno konkurira z vsemi drugimi pokrajinami v jugoslovanskem zaledju, pa ni čudno, če Dalmatinci tako radi obiskujejo naše kraje.

Ni manj pa ni za naša letovišča in kopališča zanimanja iz tujine. Zveza in »Putnik« prejemata vsak dan na kupe vprašanj iz vseh koncev Evrope, a prav te dni so se oglasili interesi celo iz Japonske. Poleg Hrvatov je med sezonskimi gosti največ

Čehov, Avstrijcev in Nemcev, ki prihajajo po končni ureditvi nekaterih vzajemnih vprašanj spet v zmerom večjem številu v naše kraje. Dotok Nemcev raste v nemajhnini meri tudi spričo dejstva, da ima Nemčija, ki nudi našim ljudem razen nizke cene marke, še nekatere znatne ugodnosti in popuste, zmerom večje število naših turistov na obisku. Največ zasluge za uspeh pa gre nam živahnim tiskovnim in organizacijskim propagandam med vsemi narodi, ki prihajajo za naš tujski promet v pošte. Tako je v zalozbi ljubljanske in mariborske zveze pravkar izšel v nemščini »Seznam letovišč in kopališč v Sloveniji«, ki predstavlja vzoren primer smotno in efektivno zasnovanega prospekta. Naslovno stran skromne, a prav pregledno sestavljene brošure krasi slika Logarske doline, obenem pa ji je priložena nazorna karta slovenskih letovišč in kopališč.

Seznam sam vsebuje vse kraje, ki so deležni tujkega prometa brez ozira na dejstvo, ali uživajo tudi ugodnosti v smislu § 11. železniške potniške tarife, ali pa se za te ugodnosti šele bore. Ob vsakem kraju najde čitatelj vse podatke, ki utegnejo zanimati gosta in popotnika: o legi z ozirom na železniške proge, o karakteristikah in zanimivosti kraja, o času sezone, o prometu in higijenskih razmerah, o obsegu hotelskih obratov ter o cenah postelj in prehrane. Enak seznam izide v kratkem še v francosščini (s sliko Rogaške Slatine na naslovni strani), v češčini (z Bledom), hrvaščini (s Pohorskim domom), srbsščini (z Jezerskim) in angleščini (s sliko Bohinja).

Slovenski mladini in javnosti ob mirovnem mladinskem kongresu v Ženevi

Današnja mladina je priča vsem strahotnim posledicam, ki jih je povzročila svetovna vojna. Države zmagovalke same so uvidele, da je svetovna vojna uničila njih lastno gospodarstvo in blagostanje ter je ves svet poglajala v kaos. Toda vse to še ni izmordilo nekaterih narodov, ki hočejo ves svet pahnuti v novo vojno, v kateri bi se Evropa pogreznila v še večjo gospodarsko in kulturno propast.

Prav mladina je v prvi vrsti poklicana, da prepreči novo vojno in se bori za mir, ker ona nima v sebi tistih nasplovstev, ki jih je imela generacija pred nami. Mladina v svoji pravosti zahteva pravično ustvarjanje mednarodnega položaja in radi tega širi mirovno idejo.

Ze letos 29. februarja in 1. marca se je zbralo na mirovni konferenci v Bruslju 316 delegatov iz 20 držav, ki so predstavljali mladinske organizacije različnega svetovnega in političnega prepričanja. Rega zborovanja se žal mi Slovenci nismo mogli udeležiti zaradi denarnih težkoti.

V dneh od 31. avgusta do 7. septembra se bo zbrala v Ženevi mladina vsega sveta in določila smernice, kako preprečiti bodočo vojno. V ta namen se je tudi na ljubljanski univerzi osnoval akcijski odbor pod okriljem Akademskega kluba za Društvo narodov, da pripravi delegacijo za Ženevo in izvede najširšo mirovno propagando med Slovenci. Ta odbor bo zbral okoli sebe vso slovensko mladino.

V bližnjih dneh bomo sklicali v Ljubljani in drugih mestih sestanke vseh mladinskih društev, da se osnujejo lokalni iniciativni odbori. Zatem nameravamo prirediti sestanke vseh delegatov mladinskih društev, kjer se bodo določile enotne smernice za delegacijo v Ženevo.

Apeliramo na vso akademsko mladino in na javnost, da nas podpre in se pridruži našemu delu.

Za Akcijski akademski odbor za mirovni kongres v Ženevi: predsednik Drnovšek Bogdan, s. r.; podpredsednik Berkopec Tone, s. r.; tajnik Rauber Franjo, s. r.

70 let je že oprtan s krošnjo

Novo mesto, 3. julija.

V našem mestu živi že vrsto let mož, ki je nadavno slavil 85. rojstni dan. Našega jubilara pozna v Novem mestu skoro vsak otrok, znan pa je tudi po vsej širni okolici. Kako tudi ne, saj se tole skozi življenje je oprtano košaro, s katero obiskuje gostilne in podobne lokale, kjer prodaja gostom slaščičarske izdelke in igra z njimi »afiks-nike«. S tem svojim sre-

Bilo je v Novem mestu

Janka Jarca »Novo mesto in njegova prostovoljna gasilska četa«

Z velikim zanimanjem sem prebrzel teh 116 strani lične knjižice o »dolenjskem Rimu«, saj me vežejo mnogi mladostni spomini nanj. Ali mi ni nagajeval tam moj učitelj o. Gotthard pulil lase 1. 1899. in mi nazadnje z dobrim nasvetom pomagal, da sem kar iz 3. razreda osnovne šole stopil v gimnazijo? Ali si ni tam eden drugih naših patrov učiteljev »usta pojedel« in potem šel v Gradec, da mu z operacijo vzamejo umetno zobovje iz želodca? Še danes čutim, kako mi je težka roka prislonila zausnico, ko sem neveden otročarj prišel na gumb električnega zvonce ob nekih vratih. Prav tako vidim v duhu grozno zastavnega tovariša G. k. ki mora za stavo pojesti dve štruci kruha in dele žemljici v eni uri: proti koncu se davi in kolne, čeprav je to hrust, ki upihne veliko petrolejko s krepko sapo, a ne iz ust. Dobro pomnim, kako se mi je podrla prva instrukcija: svojega gojenca sem tako zmikastil, da si ni več upal pred me. Pomnim, kako me je slabega plavača za kodre potegnil iz Rozinovega potoka starejši tovariš Z. ki sem mu nekaj let pozneje zložil verze za nagrobni spomenik. Ko je v aprilu 1902. neki večer plaval lunin kraec nad hišo št. 31. v Kandiji. sem ondi stregel trem Krajcem, ki so — nič v rodu med seboj — vsak po svojem potu prišli tja doli iz Loskega potoka: Ivan — tiskarnar in ekonom, Andrej — župnik in astronom, pa moj ujec Franc — trgovec in gastro-

Spominjam se pokojne svoje tete, kako sem ji blapčeval in deklaval in kuharil in vodaril, kako je ona hodila za botro cigano, neugnanim kolednikom in molečnikom, od katerih je eden pred Windischerjevo gostilno na dušek popil znatno mero žgane pijače ter pri priči brez zavesti telebnil na tla. Drugi se je zaročil in slišal s

čolovom je starček prepotoval menda že vso Srednjo Evropo. Že kot 15leten deček se je napotil iz očetove hiše po širnem svetu, kjer je preživel več kakor pol svojega življenja.

Naš slavijeneec, Marinc Martin se imenuje, se je rodil 1. 1850. v Osekrtu v občini Fari pri Kočevju. Duna njegova pot v svet ga je vodila na Pravo, kjer je živel dve leti. Na Madžarskem je krošnjari v pokrajini Solnoku 18 let. V Tešnju (Slezija) je bival 14 let. Leta 1876. se je v domačem kraju poročil. V zakonu se mu je rodilo osem otrok, ki pa so mu že vsi pomrli. Med svetovno vojno je bil doma, po prevratu pa je šel v Zagreb, kjer je bival dve leti. Nato pa si je izbral naše mesto za svoje stalno bivališče.

Pri svojih visokih letih je še vedno čil, kakor ga vidimo na sliki, čeprav ga je težka krošnja že malo pripognila k tlom. Od ranega jutra pa tja pozno v noč, dokler se ne zapro gostilniški lokali, ga vidiš še zdaj s krošnjo. Bodi mu še dana dolga vrsta let!

Balkanski gospodarski posvet v naših krajih

Ljubljana, 3. julija.

Od 9. do 15. t. m. bo na Bledu zasedal gospodarski svet Balkanskega sporazuma. Seje se udeleži okrog 50 jugoslovanskih,

Rekordno leto padavin in neviht

Ljubljana, 3. julija.

Letošnja prva polovica leta je bila najdeževnejša doba v zadnjih petih letih. Lahko rečemo, da je bil dosežen v pogledu padavin pravi rekord, kajti do konca junija je padlo že toliko dežja, kot nekatere leta skoraj v vseh 12 mesecih.

V 6 mesecih se je zilo na zemljo že 952,7 m/m dežja in to v 114 deževnih dneh. Junij, ki izkazuje drugače mesečni povprečnik 146 m/m, je letos dosegel v 21 deževnih dneh 168,7 m/m in je bil poleg januarja (266,8) in februarja (172) doslej najdeževnejši mesec. Lani je padlo junija v 12 dneh le 27,8 m/m dežja, kar je prav redek pojav, v šestih mesecih lani pa 508 m/m. Lansko leto je bilo drugače prav suho in temu primerno je bila tudi letina ponekod manj bogata. Predlanskim, 1. 1934 je padlo v juniju v 16 dneh 297,7 m/m dežja. Takrat so se vrstile po mnogih krajih banovine in zlasti na Barju velike, katastrofalne povodnji, ki so uničile vse

zgodnje poljske pridelke. Letos pri nas še nismo zabeležili hujših poplav. Teh smo bili za enkrat rešeni!

Tudi leta 1934. ko je v prvi polovici leta, v 93 deževnih dneh padlo 645,6 m/m dežja, torej veliko manj kot letos, so bile povodnji. V letu 1933. je junija padlo v 22 dneh 149,9 m/m, maja pa celo 305,5 m/m v 20 dneh. V 6 mesecih je bilo takrat 635,5 m/m padavin v 95 deževnih dneh. Izredno suh in vroč je bil junij 1. 1932. ko je ves mesec v 15 dneh padlo samo 82,1 m/m dežja, v šestih mesecih pa 558,5 m/m. Tudi leti 1931. in 1930 sta bili v juniju razmeroma prav suhi.

Poročali smo že o velikem neurju, ki je v četrtek besnelo nad Ljubljano in okolico. V 15 minutah se je zilo 14,4 m/m dežja, kar predstavlja ogromno množino vode. Nevihta je osobito divjala na Barju, kjer je polomila več dreves. Na Viču skoraj niso občutili nevihte, prav tako tudi ne okoli Vevč in D. M. v Polju.

Kje naj stoji spomenik dr. Tavčarju?

Slovenska Matica namerava letošnji jesen postaviti spominski steber dr. Tavčarju pred njegovo rojstno hišo (Kosmovo) v Poljanah Lepa zamisel je vredna hvale. Le prostor ni srečno izbran. Da, če bi stala Kosmovina na razglednem griču, bi ji ne bilo oporekati. Toda domačija je skrita in s njo bo skrit tudi spomenik, pa naj bo kakršneoli oblike in obsežnosti. To sem pojasnil že lani ob koncu avgusta v dveh člankih v »Jutru«. In številni možje, ki poznajo razmere, med njimi učenjaki in umetniki, so mi pritrdili v polnem obsegu.

Čeprav ni zadosti denarnih sredstev, da bi se dr. Tavčarju postavil impozantnejši spomenik sredi rojstne vasi, tudi ta steber ne spada na namenjeni kraj, kjer bo popolnoma skrit vsem onim, ki grede skozi dolino. Kvečjemu ga bodo v začetku obudovali Gabrskovrhari, ki hodijo tod mimo k maši. Toda namen spomenika, pa naj bo še tako skromen, je vendar ta, da vzbuja pri mimoidoših spomine na pokojnega, jih zainteresira za njegovo umetnost, leposlovno in pri dr. Tavčarju tudi za politično udejstvovanje. To pa doseže le spomenik, mimo katerega vsak dan hodijo ljudje in ga opazujejo domačini kakor tujci. Spomenik mora zato stati na javnem prostoru, a tak prostor je v Poljanah le sredi vasi, ob cesti ali blizu nje.

Spomenik, ki bi bil dostojen Tavčarja kot pisatelja, politika in dolgoletnega ljubljanskega župana, ki je vodil gospodarstvo Ljubljane tudi v najhujših časih med svetovno vojno, se bo lahko postavil šele tedaj, ko se izboljšajo gospodarske prilike. Tak spomenik bo spadal v Ljubljano. A na prostoru, kjer naj bi stal spominski steber po zamisli Slovenske Maticе, bo pa le tolikega, ali vsaj ne dosti znatnejšega pomena, kakor če bi ga postavili vrh Gabrske gore. V rojstno hišo naj bi se vzdala preprosta plošča s kratkim napisom, a spominski steber naj bi stal sredi vasi, kjer bi ga obdali z nizko ograjo in obsadili s primernim zelenjem. Uverjen sem, da bodo domačini spomenik vzdrževali v vrednem stanju. Verjetno, da je v mojstru Plečniku ob njegovem kratkem postanku v Poljanah vzbudil vrt z drevjem njegov umetniški interes in se je zaradi tega brž odločil za ta prostor. A če bi se razdaljale dalje časa v Poljanah in spoznal razmere tako, kakor pisec teh vrstic, bi nedvomno spremenil svoje mnenje.

L. P.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

meški gimnaziji, nas vodi iz prazgodovinske megle skozi keltsko dobo, iz katere so pri nas ostala še nekatera imena, n. pr. Verdun (kakor na Francoskem), Krka, Sava, itd., proti ustanovitveni letnici Novega mesta 7. aprila 1365. L. 1428. dobi dolenjska metropola svoj špital; 1. 1569. lekarno; 1. 1720. rotovž, pri čigar zidavi so namesto vode rabili vino. L. 1792. je imelo dve kavarni. Francoska uprava je spravila spet v red občinsko gospodarstvo. L. 1836 je razsajala kuga — žalostna stotletnica! 6. 1. 1848. dobra dva meseca pred mračno revolucijo, je bil uprizorjen Linhartov »Veseli dan«: prva slovenska družabna prireditev v Novem mestu ter obenem krstna predstava tega dela pri Slovencih.

Novo se mi zdi obvestilo, da je 1848. uradnik F. Polak izdajal v narodnem in svobodoljubnem duhu list »Slovenski Blatt«. Na rotovžu je zmagala slovensčina pod županom M. Kmetičem (1882—84). Danes ima Novo mesto 516 hišnih števil in 4045 prebivalcev.

Poleg običnega zgodovinskega pregleda prinaša knjižica prispevek o gasilstvu sploh in o novomeških požarnih prikladih do 1. 1876. dalje črtico o prostovoljni gasilski četi v Novem mestu — ob 60 letnici! — za katero sledi seznam trgov, cest in ulic, vzrokovsko razložitvenih.

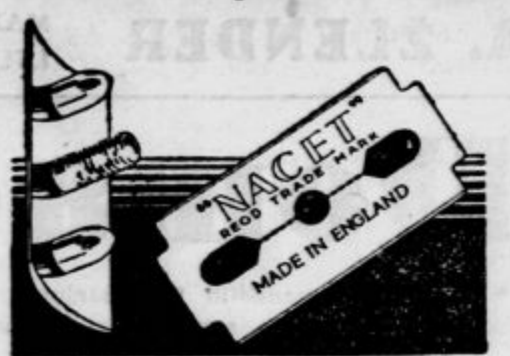
Okusno opremljeno delce vsebuje precej slik. Tisk je prikupen, korektura prav dobra. Izpremenil bi pa: več ali manj zavavran (10, bolj ali m.), preje (29, prej), to me velja 6000 gld (27, stane), pomenjati (37, pomeniti), škrlj (41, škrlj); po temu sledečih dogodkih (44, po dogodkih, ki so za tem sledili), Grčevje (50, tudi v Pirčevem »Pošten leksikonu« tako, je menda Gričevje?), Trnjalica (62, trnjalica, pomanjšana trnjalica).

Med številnimi oglasi vas prvi vabi na obrtno gospodarsko in umetnostno razstavo v Novem mestu od 4. in 12. julija letos.

A. Debeljak.

"NACET" BLADES

OSTRA POCENI BRITVICA!
Vsa NACET britvica je iz najboljšega jekla z najostrejšim rezilom. Vsa britvica je dobra britvica. Prikladna za vse aparate s 3 klinami.

Velika odprodaja vsega poletnega blaga

20 o/o popust

A. ŽLENDER
MANUFAKTURNA TRGOVINA
LJUBLJANA, Mestni trg 22.

Domače vesti

* **Ekскурzija nemških lekarnarjev.** V prvi polovici meseca avgusta bo prispelo v našo državo okrog 250 nemških lekarnarjev, ki bodo obiskali najvažnejša mesta. Posebno važnost polagajo ti ekskurzisti na ogled Hercega-Rosne in Dalmacije. V Sarajevo je že prispel organizator ekskurzije dr. Brümmer, predstavnik berlinskega turističnega urada, ki bo obiskal tudi razna dalmatinska mesta, da ure di vse kar je potrebno za večdnevno bivanje nemških gostov.

* **Diplomiran je bil na filozofski fakulteti** ljubljanske univerze g. Dragotin Cvetko iz Maribora.

* **Redek jubilej slovenskega rojaka v prometni službi.** Sarajevska mestna občina je te dni odpuštila iz svoje službe 75 letnega poslovođa svoje tramvajske proge g. Valentina Pfeifferja. V prometni službi je mož preživel polnih 50 let. Pri tramvaju je delal od njegove ustanovitve in to že tedaj, ko so sarajevski tramvaji vlačili se konji. Slovo tega tramvajskega veterana od tovarišev je bil zelo ganljivo. Vsi tramvaji moža poznajo in čislajo in, kadarkoli so bile izvršene kakšne izpremembe, je mestna občina upoštevala njegove tehtne predloge. Na poslovnem večeru so bili zbrani vsi službe prosti tramvaji Sarajeva, ki so lepo čestitali svojemu starosti. Valentin Pfeiffer je bil zaradi tolikih izkazov prijateljstva in hvaležnosti tako ganjen, da se je razjokal. V svojem zahvalnem govoru je naglasil, da bo z dušo še naprej pri sarajevskem tramvaju in njegovih progah in da samo s svojim trudnim telesom stopa v pokoj.

Fotoamaterja takoj pusti trema, kadar slika s filmom Mimoso-Extrema

* **Osebnostne izpremembe pri železnici.** Premeseni so: Ofical Svetec Anton iz Ljubljane gl. kol. v Zagorje, ofical Puc Andrej iz Rakeke v Kotoribo, ofical Gajsek Anton iz Ljubljane gl. kol. v prometno-komercialno oddeljenje direktorije Ljubljane, prometnik Škof Zdravko iz Ljubljane gl. kol. v splošni oddelku direktorije Ljubljane, prometni urad. Naveržnik Karol iz Zidanega mesta v Rajhenburg, prometni uradnik Caf Ivan iz Maribora gl. kol. v Kotoribo, prometni uradnik Segula Jakob iz Ljubljane gl. kol. v Grobelno, prometni uradnik Adam Ciril iz Novega mesta v Črmočeli, prometnik Petje Viktor iz Ljubljane dol. kol. v Hrastnik, potniška blaginčarka Pilihi Marija iz Ljubljane gl. kol. v prometno-komercialni oddelku direktorije Ljubljane, uradnik pripravniki Pleša Jožef iz Zidanega mesta v Hrastnik, vlakovodja Ojstržek Jožef iz Rogatec v Celje, pomožni prometnik Nečmar Jožef iz Škofje Loke v Rogatec in pomožni prometnik Šabec Alojzij iz Savskega Marofa v Videm-Krško.

22 vrst vonjev

KOLINSKE VODE

1/4 litra samo Din 12.—
Drogerija KANC IVAN, Nebočnik tel. št. 35-20

* Na predvečer Cirilmetodovega praznika, to je danes se bo pod okriljem podružnice CMD in SPD Rog. Slatina žgal na Donački gori tradicionalni Ciril-Metodov kres. Vsi prijatelji so vabljani, da se te slavnosti v čim večjem številu udeležijo.

* **Varaždin se pripravlja na 300letnico** svoje gimnazije in na proforski kongres. Danes se bodo v Varaždinu zbrali člani jugoslovenskega proforskega društva, da prisostvujejo kongresu svoje organizacije, ki je združen s proslavo 300letnice varaždinske gimnazije. Varaždinski profesorji so ustanovili odbor, ki je vse pripravil za sprejem gostov in tovarišev. Kongresa se bo udeležilo okrog 400 članov proforske organizacije. Ko bo kongres opravil svoje delo, bodo udeleženci napravili izlete v Zagorje in Medmuri. Gimnazija bo ob svojem visokem jubileju priredila tudi razstavo na kateri bodo razstavljeni zgodovinski dokumenti njene ustanovitve in razvoja. Ta razstava bo zgodovinsko važna za varaždinsko mesto.

* **Sprememba voznega reda na Dolenjsko.** Potujoče obdobje in zlasti izletniki, namenjene v dolenjske kraje, opozarjamo na spremembo železniškega voznega reda za nedelje in praznike, ki je stopila v veljavo 28. junija. Na nedelje in praznike vozita iz Ljubljane na Dolenjsko jutri dva vlaka: prvi (izletniški) odhaja ob 5.25 iz Ljubljane in vozi do Karlova (brez zveze na Kočevje), drugi pa ob 7.24 iz Ljubljane do Novega mesta, ob 8.05 v nasprotni smeri vozi zvečer tudi dva vlaka, prvi odhaja iz Novega mesta ob 18.13 (iz Kočevja ob 18.), in pride v Ljubljano ob 20.39. Drugi vlak (izletniški) odhaja iz Karlova ob 16.42, iz Novega mesta pa ob 19.11, in pride v Ljubljano ob 21.52. Za te vlake veljajo ob nedeljah izletniški oziroma nedeljski vozni listki.

* **Društvo železniških upokojencev za** dravsko banovino v Ljubljani razglašala, da lahko postanejo železniški delavci člani bolniškega fonda tudi njegovi redni člani. Na novo se sprejemajo v članstvo tudi vsi bivši delavci, ki so bili upokojeni pred 15. junijem letos, če prijavijo svoj prietok. Smatranji bodo za člane in njihove pravice bodo tekle pri fondu od prvega dne po izvršenem prvem odteglju prispevka za fond. Pri prijavi se nazaj od dneva upokojitve se ne bo zahtevalo.

* **Idričani in prijatelji.** Izlet v Ziri bo nepreklicno in ob vsakem vremenu v nedeljo 12. t. m. Odhod iz Ljubljane ob 5. z vlakom do Škofje Loke. Povratno izletniško vozovnico Ljubljana-Škofja Loka, ki stane 8 Din, naj si kupi vsak sam. Na kolodvoru v Škofji Loki bodo čakali avtobusi. Odhod takoj po prihodu vlaka. Vsak prijavelec naj se legitimira s potrdilom o plačani voznini za avto Škofja Loka-Ziri. Koesarji se bodo odpeljali ob 5. jutraj izpred Figovca. Prihod v Ziri ob 8. Sprejem in pozdravi. Razhod in ogled Zirov. Prehrana v vseh gostilnah po želji kosilo 12. večerja 8 Din. Vse gostilne so odlične in hrana je v vseh gostilnah prvovrstna. Popoldanski program se bo pričel ob 15. na vrtu gostilne Demšar, po domače »pri Bahaču«. Na sporedu bodo recitacije, govori, petje okleta Ljubljanskega Zvona in godba Cimermanovca trisa. Po programu prosta zabava. Povratek ob 20. z avtobusi do Škofje Loke in od tam z zadnjim turistom ob 21.42 v Ljubljano. Prijave in plačilo za avtobusno vožnjo Škofja Loka-Ziri in obratno v iznosu 32 Din za osebo sprejemajo v trgovini Ivana Železnikarja na Marijinem trgu od 3. do vključno 10 t. m. Zaradi velike udeležbe prosimo vse, da se prijavijo čim prej. Prijave za vožnjo bomo zaključili v petek ob 18. in jih v soboto in nedeljo pod nobenim pogojem ne bomo več sprejemali. Izletniki izven Ljubljane, ki nameravajo sigurno v Ziri, naj se prijavijo po dopisnici na naslov: Lado Božič, Lepi pot 10. Ljubljana.

* **Tudi letos bo praznovala gora Lisea,** in sicer 5. julija obletnico otvoritve koč. Na prejšnji večer kurjenje kresa. Na dan praznovanja ob pol 11. ev. maša. Po sv. maši prosta zabava in veselo rajanje ob sodelovanju godbe. Za dobro jed in pijačo preskrbljeno. Zveze z vlaki najugodnejše. Vsi prijatelji narave najvilje vabljani. SPD na Zidanem mostu.

* **Sušak je postal priljubljena nedeljska** izletna točka in zaželen weekend kraj ob našem morju. To nam nudi avtobusno podjetje, ki vzdržuje redno progo in pripelje potnika za malenkostni iznos 125 Din iz Ljubljane na Sušak in nazaj, in to z luksuznim avtobusom, ki teče tako mirno zaradi svoje konstrukcije, da je vožnja vsakemu potniku pravi užitek. Na Sušaku, Martinšči, na Kostreni in na Urinju se dobijo prenočišča za mal. denar. Iz Sušaka odpelje avtobus ob pol 3. popoldne in je že ob 8. zvečer v Ljubljani. Prodaja voznih listkov in vse informacije dobite v Ljubljani pri biletarnici »Putnika« v hotelu Metropol (Miklič), telefon 3384, na Sušaku pa pri »Aeroputcu«.

* **Koroške novice.** V Ločah nad Baškim jezerom so pokopali znanega cerkvenega škofarja Leopolda Lesjaka. Dosegel je lepo starost 87 let. Bil je čudak. Vse življenje si je sam gospodinjil. Ob ponedeljskih ni smel srečati na poti stare ženske, sicer se je urno zasul in ostal ves dan doma. Šestkrat je bil peš na sv. Gori pri Gorici. Pokopal ga je župnik dr. Ogris, ki mu je lepo izpregovoril v slovo. V Svečah je umrla Kristina na Olipčeva, mati treh otrok. V Beljaku sta se poročila Luka Mikl iz Maloš in Urška Uršičeva iz Zagorci. Oba sta zelo marljiva člana maloškega izobraževalnega društva. V Škocjanu so naposled dobili župana in sicer Jožefa Fingerla iz Klopinja. Na Klopinski jezero že prihajajo tuji, a zvezni predsednik bo letos baje izostal. Koroški fantje so morali letos prvič pred naborno komisijo. Vseposvods so potrdili ogromno večino slovenskih nabornikov. Društvo slovenskih dilantov v Borovljah je priredilo sijajno uspešni skupni izlet h Gospe Sveti. Bržčas bodo zgledu sledila tudi ostala koroška društva. V Medborovnici pri Borovljah so ustanovili pevsko društvo »Alma rauch«. Društvo uvaja, kakor pravijo pravila, Slovence v nemško družbo in jih pridobiva kot dobre Nemce za zvezno Avstrijo. »Koroški Slovence« nastopa odločno proti društvu zatirajoč po izjavi avstrijskega kancelarja dr. Schuschnigg, da odpadniki se nikdar niso koristili državi. Vsako pomenčevanje Slovencev ruši moralne temelje, na katerih stoji Avstrija.

LIGNOLIT

absorbirajo zvok v visoki meri
 so prožna in duše ropot, ker
LIGNOLIT, ing. Milan Hmelj,
 Radeče-Zidani most.

* **Poizvedbe.** Od 27. junija pogrešajo v Kranju mornariškega podpolkovnika g. Josipa Udirja, ki se je mudil v Kranju na dopustu zaradi živčne bolezni. Omenjena ga dne je odšel in se ni več vrnil. Ob Savi so našli njegov dežnik in zaradi tega domnevajo, da je tavajoč ob reki zašel v valove. Njegovi domači razpisujejo nagrado 500 Din za tistega, ki bo pogrešanega našel ter o tem obvestil orožniško postajo v Kranju. Mornariški podpolkovnik Udir je star 42 let, visoke postave, temnih las, ob lečen v svojo civilno obleko in obut v visoke črne čevlje. Kot posebni znak so zlati zobje na zgornjem in spodnjem delu ust ter brazgotina, ki jo ima že od otroških let na temenu.

* **Vandalizem.** Posestnik Tomaž Novak v Grabovniku, občina Strigova si je v Razkrižju, kraju iste občine, vzel kos zemljišča v najem ter prenesli tja dva večja čebelnjaka, ker je tam boljša paša. Neznani zlikovci pa so v noči od 25. na 26. junija vdrli v čebelnjaka, ju opustošili, razrušili streho nad njima ter pomatili nekaj panjev v ščavnico. Tako so napravili čebelarju okrog 4000 Din škode. Najbrž storilci niso bili čebelarji, kajti če bi se jim ne smilili čebelar, bi se jim morale smiliti vsaj nedolžne uboge čebele. Če pa so kljub temu čebelarji med njimi, potem niso vredni tega imena.

* **Tovarna JOS. REICH** sprejema mehko in škrobljeno perilo v najlepšo izdelavo.

Iz Ljubljane

u. Nj. Vis. knez namestnik Pavle v Ljubljani. Večraj popoldne okrog 15. ure se je pripeljal z avtom iz Bohinja v Ljubljano Nj. Vis. knez namestnik Pavle. Kot veliki ljubitelj in poznavalec umetnosti se je zglasil v antikvarijatu »Tizian« na Sentpeterski cesti, kjer mu je nečak lastnika inž. Rovšek razkazal posebnosti zbirke. Potem se je knez namestnik spet vrnil na Gorenjsko.

u. **Praznik gasilcev bo v nedeljo na Viču.** Blagoslovili bodo novo motorno brizgalno, ki so jo nabavili s pomočjo dobrotnikov in prijateljev. Prireditelj, ki bo celodnevna, je zamišljena v večjem obsegu in je z njo združeni župni zlet župe Ljubljana-mesto. Ob 11. bo slovesna blagoslovitev brizgalne, ob 15. zbor gasilskih čet pred kraljevim spomenikom na Glincah, nato sprejedi do gasilškega doma, kjer bo sprejem in pozdrav gostom, ob 16. pa zabava na vrtu g. Zavašnika. Sodelovala bo vsaka godba. Viško občinstvo naj v nedeljo razobesi državne zastave in se v velikem številu udeležijo slavlja.

u. **Vsem zadrugarjem!** Zadrugarji cellega sveta, včlanjeni v mednarodni zadrugi zvezi v Londonu, praznujejo vsako leto mednarodni zadrugi dan (letos štiriinajsti), na katerem manifestirajo svojo vernost velikim načelom zadrugarstva. V proslavo tega dne priredi Nabavljalna zadruga uslužbenecv drž. železnice v Ljubljani mladinsko prireditev za otroke svojih članov v soboto dne 4. julija 1936, ob 17. uri v dvorani kina Sloge v Ljubljani — Kolodvorska ulica. Na sporedu so pevske in glasbene točke mladinskega zbora in orkestra železniškega glasbenega društva Sloge, moški zbor pa zapoje Zadrugi himno. Vrš se tudi predavanje o pomenu zadrugištva, posvečeno zadrugi propagandi. O tej proslavi se obveščajo vsi zadrugarji v Ljubljani z vabilom, da jo mnogobrojno posetijo in s tem pokažejo svojo pripadnost vzvišenim idealom zadrugarstva. — Medzadrugi prireditveni odbor.

DANES

KONCERT vojaške godbe na vrtu hotela UNION

JUTRI V NEDELJO

KONCERT vojaške godbe na vrtu hotela BELLEVUE

u. Uspela repriza reportaže iz Berlina.

G. dr. M. Foerster je v dvorani Delavske zbornice v sredo zvečer v drugi predvajal svoj film iz Berlina, ki je obkraj privabil obilo gledalcev in je bila dvorana premajhna za vse posetnike. Dasi je ta reportaža prvenec, vendar je bil večji del filma zelo posrečen in zanimiv. G. dr. Foerster je poiskal in našel prav lepe motive v nemški prestolnici, tako glede umetniške in monumentalne strani, kakor glede svojevrstnega življenja, ki polje v Berlinu pod novim režimom. Slike parad, obhodov in pohodov so gledalcem popolnoma ponazorile javno življenje v Berlinu, v kolikor mu daje svoj pečat sedanja politična smer. Želali pa bi bili, da ti se napovedovalec oglašal s pojasnili osebno pri slikah, ki so res potrebovale pojasnil. V splošnem se je opazilo, da ima naše občinstvo dovolj smela za film reportaže vrste in so slične priredbe gotovo dobrodošle, predvsem onim, ki niso redni obiskovalci kina.

10 + 1 + 4 =
Din 15.—
Vas stane Lomberg film 6/9 8 posn. 20° Sch
razvrtje in 8 lepih kopij
Drogerija KANC IVAN,
NEBOČNIK.

u. **Moška podružnica Družbe sv. Cirila** in Metoda v Sp. Šiški vabi vse prijatelje družbe, zlasti pa vse odbornike in člane iz Šiške, ki so bili, ali so še člani podružnice na slavnostni občni zbor, ki bo v nedeljo 5. t. m. ob pol 10. uri v Sokolskem domu v proslavo 50-letnice podružnice. Vabljani vsi, ki ljubijo narodno obrambno delo.

u. **Nove oficirske legitimacije** naj dvignijo v ponedeljek 6. t. m. ob 8. jutraj pri komandi ljubljanskega vojnega okrožja Maistrova ul. v Ljubljani bivajoči rezervni častniki z začetno črko J in K.

u. **Kres bo zažgal na gradu Akadem-** ska podružnica CMD drevi, na predvečer sv. Cirila in Metoda.

u. **Šiškarji!** Električna zadruga za Sp. in Zg. Šiško je sklicala občni zbor v nedeljo 5. t. m. Ker pride na dnevni red tega občnega zbora tudi točka likvidacije zadruge, podpis pogodbe z mestno občino itd., sklicujejo zadrugi informativni esetenek članov za v soboto 4. t. m. ob 20. (osmih zvečer) v gostini šepice. Udeležite se tega sestanka, ker je vplečen.

u. **Električna zadruga v Šiški opozarja** svoje zadrugišne na razpis rednega občnega zbora, ki se bo vršil v nedeljo 5. t. m. ob 9. dopoldne v telovadnici osnovne šole v Šiški, Gasilska cesta.

u. **Sentviški obrtniki vabijo na svojo raz-** stavo. Jutri ob 11. bo na meščanski šoli v Št. Vidu slovesno otvorjena obrtniška razstava, ki spada že po svoji tradiciji med najlepše in najbolj uspele prireditve te vrste pri nas. Letošnje razstave se udeležijo že znane večje število mojstrov, zlasti mizarjev, kakor v prejšnjih letih hkratu pa je tudi kvaliteta razstavljenih izdelkov deležna najboljše sodbe. Sentviški obrtniki so z vzorci svojega dela do kraja izpolnili vse razpoložljive prostore na meščanski šoli, na dvorišču pa so pridružili še razstavico malih živah, ki so jo aranžirali rejci iz Tacna. Obiskovalci razstave uživajo na čestni železniški popust tako, da plačajo za vožnjo od Ljubljane do Št. Vida in nazaj 4 Din. Če dajo vozni listek žigosati pri zastavni blagajni.

u. **Trgovine v poletnem času.** Sekcija trgovcev z radio aparati je tudi uvedla poletni čas v svojih obratih in se odpirajo trgovine do nadaljnega ob 8. popoldne. Toliko v blagohotno opozorilo cenj. odjemalcem.

u. **Ukradeno je bilo moško kolo brez ve-** rige s pogonom na kordan (edino v dravski banovini). Kdor o tem kaj ve, naj sporoči proti nagradi tvrčki A. Gorec, Tyrševa cesta.

10 do 25 %

POPUSTA NA NAŠE NAJSOLIDNEJŠE CENE PRI LETNEM
BLAGU VAM NUDI
MANUFAKTURA NOVAK
Kongresni trg 15 (pri nunski cerkvi)

u. **Stanje ponešrečencev z Ljubljanske,** ga polja. Kritično stanje nesrečne delavke ki e v četrtek dobila pod porušeni kozolcem na Ljubljanskem polju hude poškodbe po glavi in prsnem košu, se zmerom ni izven krize. Kakor so naknadno ugotovili gre za 69letno Terezijo Dolinarjevo, ki je po rodu iz Višnje gore in stanuje na Karlovski cesti 16. Po daljši nezvesti, se je na kirurškem oddelku sicer predramila, a začelo se ji je blesti in zdravniki dvomijo, da bi ji bilo mogoče rešiti življenje. Znatno boljše je z zdravjem sestre Velimire Jurkovičeve, ki pa ji je zavoljo živčnega napada otrpnila leva roka in noga. Poleg teh dveh ranjenk so v bolnišnico pripeljali triletno Pavlo Stepančičevo, hčerko poštnega sluga s Tomačevega, ki jo je tramovje podirajočega se kozolca prav tako občutno poškodovalo.

Dr. SREČKO PUHER

ne ordinira do 16. avgusta.

u. **Čiščenje uradnih prostorov v Au-** spergovi palači. Mestni eksekucijski urad bo zaradi čiščenja uradnih prostorov 6. in 7. t. m. za stranke zaprt.

u. **Avtobusni izlet v »Dolino gradov«** bo v nedeljo 12. t. m. z ogledom gradov Klevež, Tolsti vrh in kostanjski grad, samostana v Pletierji, slovenskih Benetk Kostanjevice in dolenskih metropole Novega mesta. Avtobusna vožnja iz Ljubljane in kosilo stane 90 Din. Prijave in informacije pa v trgovini Tičar, Selenburgova ulica.

u. **Avtomobilski izlet 11. do 13. t. m.** Grossglockner, 25. do 30. julija Okornova izletna pisarna, hotel Slon, Ljubljana.

u. **Dr. med. Eleonora Jenko-Groyer** ne ordinira od 2. do 7. t. m.

Iz Maribora

Mariborski teden se bliža

Priprave za letošnji jubilejni »V. mariborski teden«, ki bo od 1. do 9. avgusta, so v polnem teku. Številne priprave raznih velikopoteznih razstav jamčijo, da bo letošnja prireditev prekašala vse dosedanje. Za propagando je zelo dobro poskrbljeno, saj je uprava Mariborskega tedna razposlala doslej že preko 10.000 velikih in malih letakov po vsej naši državi in tudi v inozemstvo, ki kaže, da je za tradicionalni Mariborski teden iz leta v leto večje zanimanje. Letošnji jubilejni V. mariborski teden je potačen tudi z najvišjega mesta, saj je prevzel pokroviteljstvo nad prireditvijo Nj. Vis. kraljevič Andrej.

u. **Skupina profesorjev proučuje razme-** re ob naši meji. Te dni je na ekskurziji vzdolj naše meje skupina profesorjev, ki jo vodi prof. F. Baš in ki si je ogledala ter proučila narodnostne prilike na črti Dravograd-Sv. Pankracij-Remšnik. Danes so pripeli profesorji, med katerimi so zastopniki Celja, Maribora in Ljubljane, v Maribor in nadaljujejo svojo poučno ekskurzijo v Št. Ilj in Gornjo Radgono.

u. **Slovo priljubljenega policijskega** uradnika. V četrtek zvečer je bila odhodna policijskega uradnika g. Petra Zlatičiča, ki je polnih 16 let služboval pri tukajšnji policiji. K odhodu, ki je bila v restavraciji »Pri klavnic« so se zbrali skoraj vsi njegovi tovariši, ki so mu izročili lepo spominsko darilo. Na večeru sta med drugim spregovorila tudi policijski višji komisar g. Kos ter višji nadzornik g. Pavletič, ki sta želela g. Zlatičiču na novem službenem mestu v Splitu najboljše uspehe.

u. **Maturanti klasične gimnazije v Ma-** riboru iz leta 1906. prirede dne 11. julija 1936. ob 20. uri v hotelu pri »Zamorc« v Mariboru proslavo 30-letnice mature.

u. **Za protituberkulozni azil v Mariboru** je dosegel zadnji gradbeni fond vsoto 238.016 Din.

u. **Nova razdelitev Maribora na sedem** dimnikarskih okolišev. Po odredbi banke uprave se je Maribor razdelil na sedem dimnikarskih okolišev: prvi okoliš mojster Janko Krklec, II. okoliš mojster Karl Hmelina, III. okoliš lastnica obrti Ana Ertl, IV. okoliš mojster Josip Racek, V. okoliš mojster Ljuderit Pucelj, VI. okoliš mojster Franjo Radev, VII. okoliš mojster Franjo Korajžija.

u. **Končni izpiti na Legatovem enolet-** nem trgovskem tečaju v Mariboru so bili od 16. junija do 28. junija pod predsedstvom ravnatelja in lastnika zavoda Ant. Rud. Legata. H končnemu izpitu je bilo pripuščeni 36 učenik in učenice 33, od teh 33 kandidatov ok. kandidatov je položilo: 2 z odličnim uspehom in sicer Götting Regina (Maribor) in Kuhar Emilija (Mežica); 15 s prav dobrim uspehom in sicer: Bela Erika, Fersch Barbara, Gorjan Zora, Obrecht Marija (vsi iz Maribora), Potočnik Jerica (Konjice), Prohaska Alfonz, Romih Giorgina, Sattler Viljem, Skram Mirka, Valentin Jožica, Vodenik Jelena, Visintin Nada (vsi iz Maribora), Rehn Edita (Tišina), Predmuri, Vodusek Marija (Orehova vas), Veldin Josip (Slovenjgradec); 15 z dobrim uspehom in sicer: Bazzanella Valter (Maribor), Cavkin Marija (Ruše), Cerny Helena (Mačkovec, srez Murska Sotota), Freitag Ana (Maribor), Heimrath Albreht (Celje), Hvalič Vladimir (Maribor), Lavrič Ana (Konjice), Lešnik Ludvik (Studenci pri Mariboru), Oberž Justina (Ruše), Oman Danica, Pirih Anton, Savodnik Andreja, Ules Marija, Wengeler Mirko (vsi iz Maribora), Sotler Kristina (Dečno selo, srez Brežice). Z zadostnim uspehom ni položil izpita nihče. Ponavljalni izpit ima samo ena kandidatkinja, za vse leto ni bil nihče odklonjen. Celotni uspeh je 89%, napeh pri končnih iz-

pitih je celo 97%, kar pomeni za strokovno šolo mnogo. Dober glas Legatove šole se je torej zopet potrdil. Slovesni zaključek šolskega leta se je vršil na Vidov dan. Prišlo je mnogo staršev iz različnih krajev naše banovine. Ravnatelj g. Ant. Rud. Legat je imel izčrpano poročilo o delovanju in uspehih šole. Pouk je bil poglavljen z ogledom več industrijskih podjetij tako livarne Ježek, Franzosova mlina in tovarne testenin, tovarnice Zlatogor, pivovarne Tehelgi in tovarne za svilo trdke Thoma. Učenci so si ogledali tudi kulturne filme in obiskali razstavo »Človek«. V preteklem šolskem letu je ravnateljstvo uvedlo cele ure namesto v zadnjih letih za poskus uvedenih triletnih učenih ur, ki so uvedene na vseh drugih šolah. Ena učna ura je trajala namesto običajnih 45 minut 55 minut in na ta način je Legatova šola pridobivala na teden 6 ur in v cellem šolskem letu (37 tednov) 37 krat 6 ur, kar znaša 222 ur ali 7 tednov. Legatova trgovska šola je bila torej na boljšem proti drugim šolam na učnem času za 1 1/2 meseca, ker se je ravnala po geslu »Čas je zlato«. Jasno, da so učni uspehi na Legatovem zavodu res izredno dobri. Po poročilu ravnatelja se je zahvalila v imenu tovarišev v tovarišev absolutenka. Nato je še govoril strokovni učitelj Janko Pirc, ki je v lepih besedah pozival absolvente k tovarištvu in hvaležnosti do šole. Očenem se je zahvalil v imenu proforskega zbora ravnatelj za ves trud in dobro vodstvo zavoda. S tem je bila lepa slavnost zaključena. Novo šolsko leto se začne dne 9. septembra. Vpisovanje je dnevno osebno in pismeno samo v šolski pisarni, Maribor, Vrazova ulica 4, in sicer od 10. do 12. ure. Šolski programi so brezplačno na razpolago.

u. **Zaključek Hermesovega šolskega le-** ta. V četrtek so se zaključili izpiti na enoletnem trgovskem tečaju »Hermes«, ki so se vršili pod predsedstvom odposlanca banke uprave g. inšpektorja M. Presla. Z odliko so napravile izpit Dora Janžek, Vera Gnušek, Avrelja Kovačič, Vera Gomivnik Milka Flakus in Avrelja Kovačič, osem jih je napravilo izpit s prav dobrim, 16 s dobrim in 1 z zadostnim uspehom. Odličnjakinje ter zmagovalke v stenografiji in strojepisni tekmi (Dora Janžek in Melanija Čuček) so prejele lepa darila.

Iz Celja

u. **Sokolski javni nastop na Teharju.** Sokolsko društvo Store-Teharje bo priredilo jutri ob 15. svoj letni javni nastop v občinskem parku na Teharju. Po končanem sporedu bo zabava. Sokolsko društvo v Celju vabi članstvo, naraščaj in Sokolsko naklonjeno občinstvo, da se udeleži javnega nastopa v čim večjem številu. Zbrališče bo jutri ob 13.30 na dvorišču mestne narodne šole.

u. **Ciril-Metodov kres bo gorel na Sta-** rem gradu drevi, na predvečer praznika slovenskih blagovestnikov sv. Cirila in Metoda, pevsko društvo »Ojka« pa bo na kapucinskem mostu zapelo nekaj primernih pesmi. Družba sv. Cirila in Metoda nas vabi, da se ob tej priliki spomnimo naših obmejnih šol in žrtvujemo vsak po svojih močeh za deco naše krvi in našega jezika, ki je brez šol in brez pouka v materinem jeziku.

u. **Akademiki-instruktorji.** Društvo jugosl. akademikov v Celju obvešča starše reprobiranih dijakov, da ima tudi letos na razpolago večje število izvršnih instruktorjev za posamezne predmete. V tej zadevi se obračaja pismeno na društvo, Vodnikova ulica.

u. **Nagradno strelsko tekmovanje na** Vranskem. Strelska družina na Vranskem bo priredila jutri ob 9. do 19. veliko nagradno strelsko tekmovanje na Vranskem. V primeru slabega vremena bo v Hmeljarni sobno streljanje.

u. **Dve mesti policijskih agentov pri** predstojništvu mestne policije v Celju razpisuje mestna občina.

u. **Omerzov znanec pred sodiščem.** Pred triletnim senatom okrožnega sodišča v Celju se je zagovarjal danes 31-letni brezposelni delavec Valentin Kotnik z Dola pri Hrastniku, ki je Jani 31. oktobra izdal zloglasnega razbojnika Franca Omerzo orožnikom na Dobrni. Kotnik je bil obtožen, da je v noči pred Omerzovo smrtjo 31. oktobra z Omerzo vlomil v šolo na Pernovem pri Veliki Pirešici. Kotnik, ki je zanikal udeležbo pri vladu, je bil oproščen.

u. **Dve žrtvi napadalcev.** V ponedeljek je delavec Ivan Stefančič iz Zbelovega pri Poljčanah pred Salamonom gostilno v Zbelovem v prepiru napadel 22-letnega delavca Ivana Supergerja iz istega kraja ter ga z nožem močno poškodoval po desni strani prsnega koša in levi roki. Na cesti v Črmočiah pri Zetalah je posestnik Janez Kos iz Črmočiah v prepiru zaradi neke njive napadel 55-letnega dninarja Stefana Sirca ter ga s senenimi vilami poškodoval po glavi in hrbtu in mu tudi zlomil levo roko.

u. **Kino Union.** Danes ob 16.30 in 20.30 vefilim »Ljubezen na povelje«

Gospodarstvo

Narodna banka in kmečki dolgovi

Iz Beograda poročajo, da se je nedavno vršila seja upravnega odbora Narodne banke, na kateri so med drugim razpravljali o razmerah na naših denarnih trgih. Narodna banka smatra, da je za ureditev kreditnih odnosov, ki je pogoj za gospodarsko oživitve, posebno važno, da se pospeši končna rešitev vprašanja kmečkih dolgov nasproti denarnim zavodom. Narodna banka je pričela proučevati možnost za končno rešitev tega za domače bančništvo važnega vprašanja. Zbrala je potrebne podatke, na podlagi katerih je mogoče postaviti konkretne predloge.

Na seji je guverner dr. Milan Radosavljevič poudaril nenormalno stanje, v katerem se danes nahaja naše bančništvo, in potrebo, da se vprašanje kmečkih dolgov reši vsaj v onem delu, ki se tiče bančnih zavodov. Banke naj se znova vzposobijo, da prevzamejo v gospodarstvu ono vlogo, ki jo morajo vršiti. Pred upravnim odborom je guverner zlasti poudaril, da je v tem vprašanju imel razgovore s predstavniki vlade in da lahko izjavi, da je vlada trdno odločena, rešiti vprašanje kmečkih dolgov pri denarnih zavodih v najkrajšem času. Pripomnil pa je, da je samo po sebi umevno, da bodo pri reševanju vprašanja upoštevali interese vlagateljev.

Zakon o elektrifikaciji

Iz Beograda poročajo, da bo vlada v kratkem času na osnovi pooblastila v finančnem zakonu izdala v obliki uredb zakon o elektrifikaciji države. Zakon predvideva delno etatizacijo elektrifikacije in poseben fond za elektrifikacijo, ki bo služil za kritje neracionalnih in nerentabilnih investicij, ki pa so potrebne iz drugih razlogov. V fond se bo stekal odstotek odškodnine za elektrifikacijo. Ta odstotek se ni definitivno določil. Najbrž pa bo znašal 2%, kar bi dalo letni dohodek 20 milijonov Din (glede na okolnost, da znaša potrošnja v naši državi preko 500 milijonov kilovatnih ur v vrednosti 1 milijarde Din, če računamo povprečno 2 Din za kilovatio uro). Na podlagi tega dohodka bi fond lahko najel posojilo 200 milijonov Din. Zakon bo tudi predpisal obvezno priključitev malih in neracionalnih central na večje centrale v primeru, da nudijo velike centrale tok po nižji ceni, nego jo more proizvajati mala centrala. Predviden je poseben elektrifikacijski svet, ki naj bi ga tvorili predstavniki ministrstev in gospodarskih organizacij. Pri novih koncesijah bi imele pravico prvenstva javne ustanove.

Nazadovanje naših terjatev v Nemčiji

Kakor smo nedavno poročali, se je naš uvoz nemškega blaga v zadnjih mesecih letošnjega leta precej dvignil, dočim je nasprotno izvoz nekoliko popustil, kar je posledica razmeroma nizkega tečaja nemške klirinske marke. V prvih petih mesecih t. l. smo imeli v Nemčijo za 41.6 milijona pasivno trgovsko bilanco, pri čemer pa je treba upoštevati, da smo bili v januarju v Nemčijo še hudo aktivni, dočim se je situacija v februarju bistveno spremenila. Tako smo v štirih mesecih od februarja do maja uvozili iz Nemčije za 325 milijonov Din blaga (v istih mesecih prejšnjega leta za 184 milijonov), dočim smo v istih štirih mesecih izvozili v Nemčijo le za 235 milijonov (v prejšnjem letu za 216). V kratkem razdobju štirih mesecev smo torej zabeležili znaten uvozni presežek 90 milijonov Din.

Razumljivo je, da je moral tako povečan uvoz iz Nemčije končno vplivati tudi na stanje naših terjatev v Nemčiji. Že nekaj tednov opažamo, da se saldo naših terjatev v Nemčiji stalno zmanjšuje. Poslednji izkaz Narodne banke od 2. t. m. znanemu je saldo v višini 19.7 milijona mark nasproti 20.0 21.5, 22.3 in 22.4 milijona mark v zadnjih štirih tednih. V enem mesecu se je saldo naših terjatev v Nemčiji zaradi povečanega uvoza zmanjšal od 22.4 na 19.7 milijona mark, t. j. v celoti 2.7 milijona mark ali za skoro 38 milijonov Din. Če preračunamo ta saldo v dinarje po tečaju klirinskega čeka (14 Din za marko), tedaj vidimo, da znašajo sedaj naše terjatve v Nemčiji še okrog 276 milijonov Din, dočim so znašale pred enim mesecem okrog 314 milijonov.

Ostali kliringi

Pri ostalih kliringih v zadnjem tednu ni bilo večjih sprememb. Italijanski klirniški saldo se je za malenkost zmanjšal od 41.2 na 41.1 milijona lir. Saldo v prometu s Turčijo pa znaša 880.000 francoskih frankov.

Gospodarske vesti

V Italijo se sme uvažati blago iz sankcijskih držav le na podlagi ministrskega odobrenja. Kakor smo že na kratko poročali, je s 1. julijem stopil v Italijo v veljavo novi režim popolne uvozne kontrole, ki uveljavlja princip stodoletne kompenzacije. Značilno je, da ta novi režim nadalje strogo loči med sankcijskimi in nesankcijskimi državami. Najnovejša uredba navaja 14 nesankcijskih držav. Objavljeni so obširni seznami blaga, po katerih se bo različno izvajala kontrola. Za najvažnejše uvozne blago bo izdajalo uvozna dovoljenja ministrstvo za trgovino. Uvoz iz sankcijskih držav bo ne glede na to, v katerem seznamu je vsebovan, doletel ob strogi kontroli. Od evropskih držav so v dekretu naznačene kot nesankcijske: Albanija, Avstrija, Nemčija, Švica in Madžarska.

Trgovinska pogajanja s Turčijo. Ker je trgovinska pogodba s Turčijo, sklenjena leta 1934, opovedana, se bodo pogajanja za novo trgovinsko pogodbo vršila na sestanku gospodarskega odbora Balkanskega sporazuma. Kakor znanu, se bo gospodarski svet Balkanskega sporazuma sestel 10. t. m. na Bledu.

Italijanski vojni stroški. Iz Rima poročajo, da je tik pred zaključkom finančnega leta izšlo pooblastilno zakon, s katerim je dobila italijanska vlada pooblastilo za nadaljevanje izredne izdatke za vojno v Vzhodni Afriki v višini 1300 milijonov lir. S to vsoto so narasli skupni izredni izdatki, ki so v neposredni zvezi z abesinsko vojno, na 13.380 milijonov lir, od katerih odpade na finančno leto 1936/37 12.405 milijonov lir. Pretežni del denarnih sredstev za kritje teh izdatkov bo krit s konverzijo 3,5% posojila v 5% posojilo pri čemer

čas. Pripomnil pa je, da je samo po sebi umevno, da bodo pri reševanju vprašanja upoštevali interese vlagateljev.

Statistični podatki, ki jih je zbrala Narodna banka, so zelo obsežni. Gradivo je treba le še urediti. Statistika se nanaša na 605 bank, ki imajo za 1524 milijonov Din zaščitnih terjatev na podlagi kmečkih menic in vrhu tega še zaostale obresti v višini 134 milijonov. Od skupne vsote odpade 62,8% na protestirane, registrirane in iztožene menice.

Kakor je razvidno iz zgornjega poročila se nanaša nameravana ureditev kmečkih dolgov zaenkrat le na banke (razen Privilegirane agrarne banke in Državne hipotekarne banke), ne nanaša pa se na kmečke dolgovce pri kreditnih in hranilnih zavodih. V Sloveniji imajo banke razmeroma malo terjatev v kmečkih dolgovih, razen Zadrugne gospodarske banke, ki ima takih terjatev za okrog 50 milijonov. Za ureditev kreditnih odnosov v dravski banovini pa je predvsem važno, da se reši vprašanje našega zadrugništva in regulativnih hranilnic, ki predstavljajo pretežni del vsega kreditnega vprašanja v Sloveniji. To vprašanje pa ostane nadalje odprto.

je treba še doplačevati določene zneske. S to konverzijo bo mogoče v najugodnejšem primeru dobiti 9 milijard. Vpisovanje konverzijskega posojila bo zaključeno 31. julija t. l. Tečaj konverziranega 3,5% posojila se je od najnižjega stanja 68 lir za 100 lir nominala v zadnjem času dvignil na 79 lir in se s tem dosegel ono višino, ki se pri konverziji vzame v račun.

Od zvišanja tečajev državnih papirjev pričakujemo ugoden rezultat vpisovanja v teku julija. Doslej ena tretjina starega posojila ni bila predložena v konverzijo. Od ostalih virov za financiranje izdatkov afriške vojne je omeniti državne zakladne bonke, ki so bili izročeni imetnikom inozemskih vrednostnih papirjev, ki jih je država zasegla. Teh je bilo izdanih za okrog 2 milijardi lir. Nadalje so bile izdane zakladne menice z enoletno amortizacijsko dobo. Zbiranje zlata pa je smatrati za enkratni prispevek italijanskega neroda. Ki se ceni na 500 do 1000 milijonov lir.

Nov pšenica 100 Din. Včeraj je prišla na novosaški borzi notirirani nova pšenica in je bila zabeležena cena 100 — 101 Din za stot.

Nemška valuta pri potovanju v Nemčijo. Pravilnik nemške vlade o izvajanju zakona glede prometa z devizami, ki je stopil v veljavo 1. junija t. l., razširja prepoved uvoza mark v novčanikah tudi na nemški drobci. Zato velja od 1. junija t. l. prepoved izvoza in uvoza tudi za nemški drobci. Dovoljen je samo uvoz novčanice in drobci, če je denar namenjen nemškemu kreditnemu zavodu z nalogom, da se odobri določenemu zaprtemu računu. V interesu tujcev je dovoljeno, prinašati v Nemčijo marke v novčanikah in v nemškem drobižu, in sicer v teble zneskih: za novčanice do 30 mark (v malih novčanikah do 20 mark) in za drobci v znesku do 60 mark. Potnik sme torej imeti pri prihodu v Nemčijo pri sebi skupno samo do 90 mark v novčanikah in drobižu.

Zavod za kontrolo in zboljšanje kakovosti sadja. V Beograd sta se vrnila odposlani

ca kmetijskega ministra, ki sta na podlagi pooblastila kmetijskega ministra pregledala teren in zbrala stavbišče, kjer bodo postavili zavod za kontrolo in izboljšanje sadja. Stavba se bo zgradila v Goraždi. Za postavitev poslopja in nakup potrebnih naprav za znanstvena raziskovanja v zavodu določa finančni zakon za leto 1936/37 pol milijona Din.

Termalno kopališče LIPIK

o z d r a v i poapnenje žil

Sport

Ljubljanski drobci

je ta dva praznika odigral se svoje poslednje tekme. Stvar se je malce zavlekla, ker je bila udeležba velika, saj je skupina ljubljanskega pomladka številčno najmočnejša tekmovalna skupina v podsavezu. Tik pred počitnicami — v moštvi nastopajo po večini dijaki — je bil že skrajni čas, da se tudi to tekmovanje zaključijo. V stiski za termine so Svobodaši prepustili svojo tekmo Marsovcem brez boja, s tem so že bili Poljanci trdno na prvem mestu, ker jih Ljubljana ni mogla več doseči. Po vrhu so v predtekni v nedeljo gladko zmagali nad svojimi konkurentom s 3:0 in se s to zmago oddaljili od njega za celih pet točk. Prvo mesto so zasluženo neli, v šestnajstih tekmah so zgubili samo dve točki v dveh neodločenih tekmah, poraženi niso bili niti enkrat. Pripade jim pokal, ki ga je Jadran razpisal za juniorskega prvaka Ljubljane.

Drugo mesto je s presledkom petih točk pripadlo Ljubljani, ki je zgubila obe tekmici proti prvaku, dve točki je odnesla tudi Reka, ena je šla v zgubo z neodločenim rezultatom.

Na tretje mesto so se plasirali Rečani, edini, ki še premorejo pozitivni količnik. S tem je obenem zaključena »zgornja hiša« pomladka.

Od Korotana, ki je še sigurno na četrtem mestu, se nizajo navzdol z malenkostnimi razlikami ostala moštva, ki so pač zasedla mesta po zaslugah in močeh. Vsa so spolnila naloge, ki jo je imelo to tekmovanje: da se zbira nogometni naraščaj pod smotnim in organiziranim vodstvom in da se ne prepustijo, kot vsa ta leta do sedaj, slučajem in naključju, ki naj odkriva bodoče talente. Blagodejni učinki takega tekmoovanja se bodo seveda pokazali šele čez čas, medtem ko treba ohraniti kontinuiteto in tekmovanje iz leta v leto ponavljati.

Letošnji uspeh mladinskega tekmovalstva v Ljubljani je bil tak:

Mars	16	14	2	0	59	9	30
Ljubljana	16	12	1	3	55	8	25
Reka	16	9	2	5	27	23	20
Korotan	16	6	4	6	23	32	16
Hermes	16	4	5	7	15	26	13
Jadran	16	5	1	10	16	28	11
Slavija	16	3	5	8	16	35	11
Svoboda	16	4	3	9	16	43	11
Mladika	16	2	3	11	15	38	7

Hermes : Ljubljana

V nedeljo nastopita ob 18. v prijateljski tekmi Hermes in Ljubljana na igrišču Hermesa.

Po končani prvenstveni borbi v podsavezni ligi je bil daljši odmor na nogometnih igriščih, izvenjski gostovanje Krajišnika v prvenstveni tekmi proti Ljubljani. Zato bo nedeljsko srečanje prijetna izmenjava, ki bo privabila na igrišče Hermesa vse one ljubitelje nogometnega sporta, ki hočejo videti lepo in koristno igro dveh izenačenih moštev.

Ker se bo tekma pričela šele ob 18., predtekma med Svobodo in B moštvo Hermesa pa ob 16.30, bo omogočen posej tudi onim, ki bodo popoldne pohiteli na kopanje.

Državno kajaško prvenstvo

Poročali smo že, da se bo v nedeljo vršilo na Bohinjskem jezeru državno kajaško prvenstvo, ki bo veljalo obenem za izbirno tekmo za olimpiado. Tekmovalje se vrši letos prvič na mirni vodi in se ga udeležijo 18 do 20 čolnov enojk in dvojik. Start bo ob 10. pri Sv. Duhu, cilj pa pri Sv. Janezu. Tekmovalje se bodo skoraj gotovo izven konkurence udeležili tudi Nemci s 15 čolni, »Deutscher Kanuverband« priredi namreč izlet na jugoslovensko morje pod geslom »Vom Triglav bis zur Adria« in se bo o tej priliki pomeril tudi z našimi kajakaši. Nemci bodo nato nadaljevali potovanje po Savi do Zagreba, kjer bodo izstopili in nadaljevali vožnjo s vlakom do Bosne. Pot jih bo nato vodila po Drini in Vrbasu do morja.

Nedeljskim izletnikom je omogočeno, da prisostvujejo tekmovalcem, kajti izletniški vlak pripelje v Bohinjsko Bistrico ob 8.22 in bo imel do jezera direktno zvezo z avtobusom.

Sušaška Viktorija v Trstu

Trst, 3. julija. p. V kopališču »Auseonia« se je sinoči vršila mednarodna plavalna tekma med tukajšjo »Triestino« in sušaško »Viktoria«. Prireditelj je privabila veliko število gledalcev. Zmagali so domačini s 60:59 in sicer le zato, ker je bila sušaška damska stafeta 4X100 m prosto dialekvalificirana. Pri Viktoriji je nastopil Cerar (Mirja) kot gost. Wimmerjeva je na 800 m prano postavila nov jugoslovanski rekord.

Tehnični rezultati so bili:

400 m prosto gospodje: 1. Perentin (T) 5:19,3, 2. Špehar (V) 5:52,3, 3. Diminič (V) 6:18, 100 m prosto dame: 1. Lokar (T) 1:16, 2. Foscati (T) 1:16,2, 3. Radmanović (V) 1:21,2, 100 m hrbtno dame: 1. Wimmer (T) 1:32,8, 2. Smolič (V) 1:34,9, 3. Škerj (T) 1:37, 100 m prosto gospodje: 1. Grkinč (V) 1:04,2, 2. Bezjak (V) 1:06,4, 3. Baker (T) 1:07,1, 100 m hrbtno gospodje: 1. Brunetti (T) 1:18,4, 2. Marčeta (V) 1:21,2, 3. Vidmar (V) 1:21,8, 200 m prano dame: 1. Wimmer (T) 3:30,2 jugosl. rekord, 2. Prekop Hilda (T) 3:34,4, 3. Štrukel (T) 3:37,2, 200 m prano gospodje: 1. Bertetti (T) 2:58,5, 2. Cerar (V) 3:03,8, 3. Carboni (T) 3:07,4, 5X50 m prosto gospodje: 1. Viktorija 2:29, 2. Triestina 2:31,6, 4X100 m prosto dame: 1. Triestina 5:52,2, 2. Viktorija 6:06,7 diskvalificirana zaradi nepravilnega obrata.

4X200 m prosto gospodje: 1. Viktorija (Bežjak, Marčeta, Cerar, Grkinč) 10:30,6, 2. Triestina 10:43,7, V waterpolu so zmagali domačini s 2:0.

SK Trbovlje : SK Slovan. V nedeljo ob 10. bo prijateljska nogometna tekma med imenovanimi kluboma. Za Slovana je to zadnja preizkušnja pred kvalifikacijskimi tekmami, Slovan nastopi z vsemi novimi pridobitvami, ki so pristopili iz razpuščenih klubov. Tudi Trbovlje, eden najmočnejših zasavskih klubov, bo skušal dokazati, da njegova zmaga nad celovskim KAC ni bila slučajna. Predtekmo igrajo juniori Ljubljane in Slovana. Obe tekmi se vršita na igrišču Slovana v Mostah za Kolinsko tovarno.

Službeno iz s. o. LNP Delegirajo se k teknam 5. t. m.: ob 10.15 Slovan-Trbovlje Sketeli, predtekma Betetto; igrišče Hermesa ob 18. Hermes-Ljubljana Hobacher, predtekma Hermes-Svoboda Dorčec; v Domžalah ob 16.30 Domžale-Bratstvo Vrhnovnik (namesto zadržanega Deržaja) v Celju Laško-Krško Veblo (namesto zadržanega Oheca).

SK Ljubljana. Juniorji igrajo v nedeljo dopoldne na igrišču Slovana predtekmo. Na igrišču naj bodo točno ob 8.30. B garnitura igra dopoldne s prvim moštvo Hermesa. Postave na oknu v tajništvo. Dvignite pravčasno opremo.

Kolesarji-sportniki! Slike od I. mednarodne kolesarske dirke razpošilja Vinko Cajko, Slovenigradec. Za Ljubljano kolesarski podsavez naroči pri g. Metodu Gregorcu, želez. urad. in tajniku Ljublj. kolesar. podsaveza, Ljubljana - kuririca, Slike stanejo: karte po Din 4, male po Din 2.

Motoklub »Mirja« vabi članstvo na klubski sešestanek, ki bo danes 4. t. m. ob pol 9. zvečer v restavraciji »Bellevue«. Razdelitev zadnjih pleket, prevzem častne klubove nagrade o priliki zadnje zvezde vožnje na Vrbsko jezero in razgovor zaradi predstojčih dirk. Vsi, in točno.

SK Mars. Prvo moštvo naj bo jutri ob 8.30 na igrišču Most v Mostah, Igrensko s SK Moste. Vahen sigurno! Opremo si preskrbi vsak zase.

Sokol

Novo sokolsko telovadišče v Zg. šiški

Sokolsko društvo v Zgornji šiški je bilo ustanovljeno šele pred nekaj leti. Delovali so začeli v zelo težavnih okoliščinah. Bilo je nel brez telovadnice, ampak tudi brez telovadišča. Prve mesece je članstvo telovadilo na zasebni poti ob skromni razsvetljavi, ki jo je dal na razpolago g. Ivan Črman. Velik korak naprej je bil storjen, ko je krajevni šolski odbor dal Sokolu na razpolago sobo in šolsko igrišče. Električno si je Sokol napeljal sam.

Sokolsko društvo si je trajno prizadevalo, da pride iz tega provizorija ven in si preiskrbi lastno telovadišče. Začelo se je zanimati za zapuščeno gramozno jamo ob Vodnikovih cest v Zgornji šiški, med gasilskim domom in med poslopjem narodne šole. Sicer so ljudje dvomili, da bi se iz te jame polne močvirnatih kotanj in prepreden z grmovjem in zeljo, dalo priditi telovadišče, posebno še, ker je imelo mlado društvo na razpolago prav malo gmotnih sredstev. Društvena uprava pa se ni ustrašila. Po triletnih pogajanjih je končno predlanski dosegla, da je areški cestni odbor prodal Sokolskemu društvu v Zgornji šiški gramozno jamo. Letošnjo pomlad je bil svet tudi v zemljiški knjigi prepisan na sokolsko društvo.

S tem se je začela druga etapa dela za lastno telovadišče. Po načrtih, ki jih je ljubimsko dala na razpolago tvrdka Du. klič je bila posrečeno izvedena dreznja. S pomočjo svojih članov in večine gornješišenskih posestnikov je Sokol vztrajno nadaljeval delo in iz prejšnje zapuščene gramoznice naredil zemljišče, ki je danes v kras okolič obenem pa pomenja v primeru s prejšnjim močvirjem tudi v zdravstvenem pogledu lep napredek. Telovadišče je sedaj že gotovo in v nedeljo 5. tm. ga bo Sokol v Zgornji šiški svečano otvoril s javno telovadbo ob sodelovanju drugih ljubljanskih in okoliških društev.

Srebrni jubilej štepanjskega Sokola

Prireditveni odbor je izdelal za nedeljsko svečanost tale spored: ob 8. budo akcija vseh oddelkov, ob 11. žalna spominška svečanost za umrle brate in sestre na pokopališču v Štepanji vasi. Pri svečanem obredu in spominškem govoru bosta sodelovali godba Sokola I. Tabor in pevsko društvo »Sava«. Ob 14. bo krenil sokolski spreved izpred Mesnega doma na čelu s konjenico Sokola Ljubljana III. in godbo na letno telovadišče v Štepanji vasi. Ob prihodu v vas bo pozdrav in sprejem gostov pri br. Antonu Novaku, od 15. do 16. koncert godbe Sokola I. ob 16. stik sokolstva s praporci na telovadišču, kjer zaigra godba sokolski pozdrav in sledi pozdravni govor starostre br. Slane. Potem javna telovadba vseh oddelkov, ki ji sledi zabava s plesom, arečolovm itd.

Uprava društva bratsko vabi na to svojo slavno vse sokolsko članstvo, da se udeležijo našega slavnega kroju in s društvenimi prapori. Na evidenjen v nedeljo v Štepanji vasi!

Sokol Loka pri Zidanem mostu bo imel v nedeljo 5. t. m. svoj letni telovadni nastop. Vabimo vse brate in sestre ter prijatelje sokolstva, zlasti pa one iz Posavja. Naša letošnja prireditelj bo bolj skromna, če ne bo pomoči, ker je mnogo naših članov pri vojakih. Priporočamo se tudi posavskim Loka, da se vržejo domov sokolski Loka in nas mimogrede obiščejo. Prireditelj smo garancije in možne podpore.

K pogodbi med mestno občino in Električno zadrugo v šiški

Na naš včerajšnji članek o pogodbi med mestno občino in električno zadrugo v šiški smo od načelnika te zadruge prejeli včeraj nekaj popravkov, ki pravi med drugim v uvodu, da ni res, da so funkcionarji zadruge z raznimi izgovori zavlačevali podpis pogodbe, temveč je podpis zavlačeval bivši mestni svet iz neznanih razlogov. K tej trditvi moramo takoj pripomniti, da je na včerajšnji seji mestnega sveta predsednik finančnega odbora prof. Dermastija sam izjavil, da pogodba ni bila uveljavljena, ker je zadruga ni hotela podpisati.

Nadalje pravi popravek, da »ni res, da se s črtnjem določbe o dvomilijonskem prispevku mestne občine ljubljanske občutno zmanjšajo koristi, ki bi jih imeli prebivalci šiške, zlasti pa tamošnji ubožci in hiralci, ampak je res, da je nova pogodba v korist ubožcev in hiralcev v šiški, ker pri sedanjih razmerah mestne občine ljubljanske ni možno realno računati z milionskimi prispevki mestne občine in bodo po novi pogodbi šiški ubožci in hiralci že v kratkem deležni ugodnosti zavetišča, ki se bo gradilo iz milionskega prispevka Električne zadruge, po prejšnji pogodbi pa šele po 10 letih.« Popravek torej priznava, da zadruga izgubi z novo pogodbo milijonske prispevke mestne občine, ki se je v prejšnji pogodbi zavezala, da bo prispevala k gradnji zavetišča še 2 milijona in da bo tudi zavetišče vzdrževala, kar je sedaj odpuščeno.

Zadruga pravi nadalje, da ni res, da bi šlo funkcionarjem zadruge samo za to, da bi z milijonom kupnine, namenjenim za zavetišče, lahko serni gospodarili, oziroma da bi ta milijon dali na razpolago družbi sv. Vincencija, temveč je res, da funkcionarji zadruge ne nameravajo serni gospodariti.

Iz življenja na deželi Z Jesenic

— Zvočni kino Radio predvaja danes in jutri v nedeljo ob pol 9. uri zvečer (v nedeljo ob 3. pop. samo ob slabem vremenu) zanimiv vefilim »Klic pragozda«. Dodatki običajni — Sledj »Arena strasti«.

Iz Tržiča

— Kino predvaja danes in jutri v nedeljo Harry Piel film »Svet brez maske« in nov Paramountov tednik.

Iz Ptuja

— Odbor za postavitev spomenika kralju Aleksandru je imel v četrtek sejo pod predsedstvom g. Vladislava Jeršeta, davčnega inspektorja v pokoj. Sklenjeno je bilo, da se doslej nabrani prispevki za kraljevi spomenik prepuste protituberkulozni ligi v Ptuj, z naročilom, da nadaljuje akcijo spomenika v obliki paviliona za protituberkulozni dispanzer, ki naj bi bil postavljen po možnosti v treh letih in

dariti, in da se bo z milijonom kupnine zgradilo zavetišče, ki ga bo upravljala Vincencijeva konferenca sv. Frančiška. Nadalje pravi zadruga, da se funkcionarji zadruge niso odpovedali 2 milijonov iz razlogov, ki so navedeni v »Jutru«, ampak zaradi tega, ker je mestna občina ljubljanska v takem finančnem stanju, da ne more prispevati 2 milijonov in še vzdrževati zavetišča. Kolikor pa je nam znano, ni občina zahtevala spremembe pogodbe, da bi se zaradi slabega finančnega stanja rešila te obveznosti, temveč je zahtevala spremembo zadruge sama.

Končno čitamo v popravku, da so zastopniki zadruge zahtevali za vse konzumente v šiški enake ugodnosti dosedanjih cen in da so diferencirane cene zahtevali zastopniki mestne občine. Popravek tudi ugotavlja glede vsote 3 milijonov Din, ki jih bo izgubila mestna elektrarna pri tokovini, češ, da je napačno kalkulirana in ne upošteva povišanja cen zaradi preseljevanja strank. Na koncu še poudarja, da je bil občni zbor sklican po določitih združnih pravil in se je način vabiljenja na občni zbor s posebnimi vabilji opustil že lamsko leto zaradi prevelikih stroškov.

Vsebinska popravka torej dejansko potrjuje to, kar smo iznesli v včerajšnji številki glede pogodbe med mestno občino in zadrugo. Občinski svet je včeraj sicer z večino glasov odobril to pogodbo s tem pa še ni izrečena zadnja beseda, kajti pogodbo mora odobriti še občni zbor zadruge in končno nadzorstvena oblast. Zato je dolžnost vseh članov zadruge, da se v nedeljo 5. t. m. udeležijo občnega zbora zadruge, ki bo ob 9. uri popoldne v telovadnici šišenske osnovne šole.

naj bi nosil napis »Protituberkulozni dispanzer viteškega kralja Aleksandra I.« Ker je odbor za postavitev spomenika likvidiran, je prevzel vse njegove posle in spise odbor krajevine protituberkulozne lige, ki bo akcijo nadaljevala. Njej naj se odslej pošilja prispevki.

— Kino. Drevi ob pol 21. in jutri ob pol 19. in ob pol 21. b predvajal film »Zeleni domovine«.

— ŠT. VID NAD LJUBLJANO O priliki velike obrtne razstave v Št. Vidu, ki bo kar najslavnejše otvorjena v nedeljo 5. t. m. dopoldne, bo razstavila risarske in ročne izdelke svojih učencev tudi tukajšnja meščanska šola. Razstava meščanske šole bo odprta tako dolgo, kakor obrtna razstava in sicer do 15. avgusta. Prav je, da se je pridruži veliki šentvitski obrtni razstavi tudi meščanska šola s svojimi izdelki, saj je njena glavna naloga vzgajati dober obrtniški naraščaj.

— BLED. Kino Bled predvaja danes in jutri film »Rozika pleše jaha in poje« (Lahka konjenica). Pride: »Poslednja ljubica«.

Prestolonaslednik med kmeti

Rumunski prestolonaslednik Michael obiskuje v letošnjem poletju zgodovinske kraje svoje domovine in se pogovarja z najstarejšimi prebivalci

Istrski paradiž prodan

Kuppelwieserjevo posestvo prodano za deset milijonov lir — Kupila ga je italijanska vlada — Kako je podjetni mož preuredil močvirje

Kakor smo na kratko poročali, je italijanska vlada kupila otok Brioni s skoraj vsemi njegovimi letoviškimi napravami, hoteli in igrišči za deset milijonov lir. Po vojni je ta otok pred Puljem pripadel Italiji, ostal pa je še nadalje zasebna last avstrijske družine Kuppelwieserjev.

Kako je stari Kuppelwieser prišel do tega otoka in ga spremenil v paradiž, opisuje on sam nazorno v svojih »Spominih starega Avstrijca«. Znano je, da je nameraval prvotno napraviti nekaj podobnega iz okolice našega Cerkniškega jezera, pa so ga zavrnil. V avgustu 1893. je kupil skupino Brionskih otokov za 75.000 goldinarjev od nekega Wildija, ki jih je bil šele nekoliko tednov prej odkupil njihovim dotedanjim portugalskim lastnikom za 48.000 goldinarjev. Otoki so bili tedaj goli in zamočvirjeni.

Kuppelwieser si je takoj dobil prave ljudi, ki so mu izdelali načrte, kakor naj bi se ta pustinja pogozdovala in rešila malarije. V zadnji namen je stopil v stik celo s slovitim medicincem prof. Robertom Kochom, odkriteljem bacila tuberkuloze, ki se je ta čas bavil s proučevanjem močvirne mrlice. Pod osebnim vodstvom tega znamenitega

učenjaka se je začel boj proti komarjem, ki so raznašali to bolezen in ki so okužili tudi Kuppelwieserja samega. Leto dni je trajal ta boj in je uspel popolnoma. V spomin na to stoji še danes doprni kip profesorja Kocha na pečini nad nekim zbirališčem vode, ki je bilo stoletja gnezdo nešteti milijonov nevarnih komarjev. Z dolgoletnim trudom se je potem iz Brionija in njegovih sosednjih otočkov ustvarilo počitniško zbirališče najelitnejše evropske družbe.

V objemu rodbinske sreče

Kentski vojvoda, najljubši brat angleškega kralja, s soprogo, princeso Marino in sinčkom Edvardom na letošnjem počitniškem oddihu

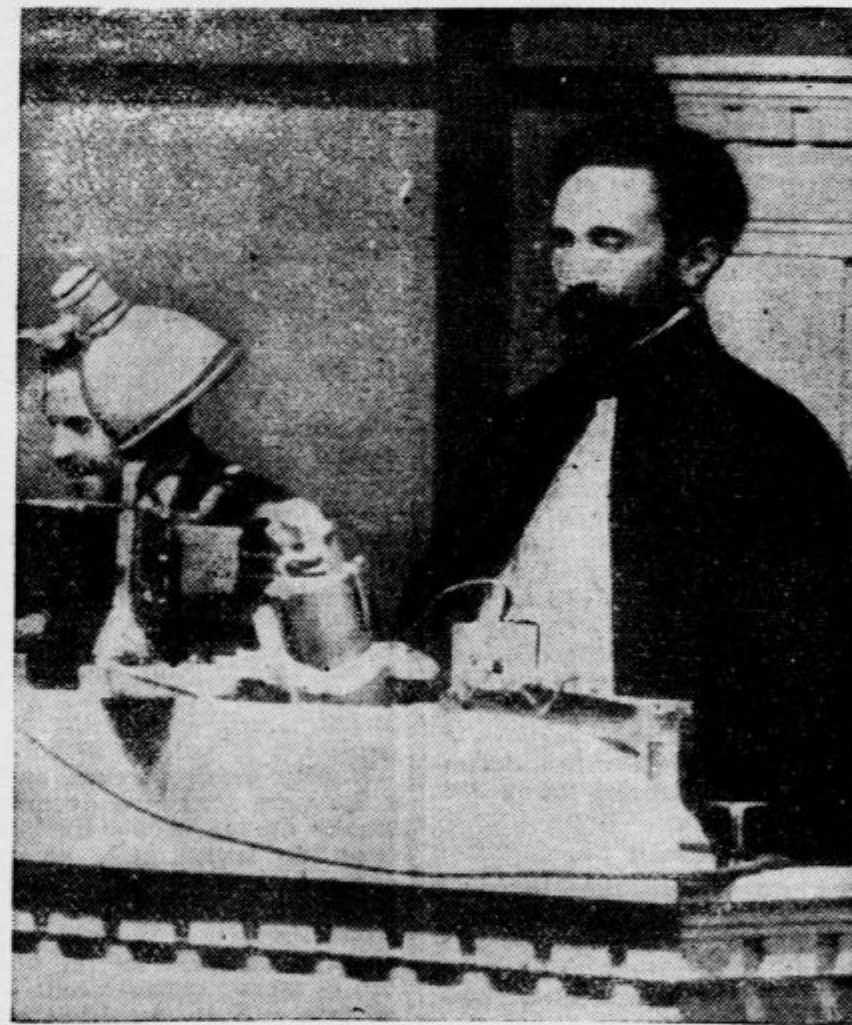
Smrt med predstavo na odru

Tragične posledice slavlja tridesetega rojstnega dneva

Te dni se je zgodila v Portsmouthu med uprizoritvijo angleške senzacijske revije »Streemlay« tragična dogodka. Zvezdnica te revije, slovita igralka Conny Rood, ki je baš ta dan slavila svoj trideseti rojstni dan, je ostavila majhno slavo za svoj rojstni dan in družbo v razigranem razpoloženju ter je v tem razpoloženju stopila tudi na oder, da bi igrala v burkastem muzikalnem vložku. Moško glavno vlogo je igral nje mož Len Clifford. Conny je plesala, pela in se smejala ka-

kor nikoli. Občinstvo ji je neprestano viharilo ploščami. Nenadno se je pa z rahlim vzdihom zgrudila. Nje mož in drugi so priskočili k njej. Zastor so spustili, pozvali so gledališkega zdravnika, toda vsi poskusi, da bi igralko oživili, so bili zaman. Zadela jo je srčna kap. Da bi preprečili paniko med občinstvom, je stopil režiser pred zastor in sporočil, da je igralko napadla samo majhna omedlevica in da se bo revija nadaljevala. To se je tudi zgodilo, čeprav brez muzikalnega vložka. Angleški teater je s smrtjo Conny Roodove utrpel veliko izgubo, kajti bila je ena izmed najboljših zastopnic angleške revije.

Neguš na ženevski tribuni

Haile Selassie govori na tribuni Društva narodov. Zaradi tega nastopa je prišlo do razburljivih demonstracij

Nova luknja na dnu morja

Kapitan angleškega parnika »Athlone Castle« poroča, da je na svoji poti po Indijskem oceanu v Kapsko morje odkril z akustično metodo novo velikansko »luknjo« v morskem dnu. To je ena izmed velikih črt zemeljskih udorov, ki segajo od Južne Afrike do antarktične celine.

Znani polarni raziskovalec Douglas Mawson meni, da je parnik »Athlone Castle« plul ob svojem odkritju nad kakšnim podmorskim ognjeniškim žrelom. Ozemlje vzhodne Južne Afrike je sploh eno izmed tektonsko najzanimivejših ozemelj. Kakor vse kaže, je vsa Južna Afrika kakor Avstralija prav za prav »plavajoč otok« na podzemljskem morju.

22 tisoč spomenikov Kemalu Atatürku

Kakor poročajo turški listi, so dobile občinske uprave v tej državi naredbu, naj postavijo v vsaki občini spomenik Kemalu Atatürku, turškemu diktatorju. Skupaj bo dobil Kemal Atatürk na ta način nič manj nego 22.000 spomenikov še za svojega življenja.

Prva rumunska podmornica

V pristanišču Konstanca se je zasedrala prva rumunska podmornica. Imenuje se »Deifone« in so jo zgradili v Italiji.

Skrb za očete

Na »dan očetov«, ki ga v Ameriki praznujejo prav tako kakor »materinski dan«, so v porodnišnici v Minneapolisu otvorili novo dvorano, ki je določena za očete. Tem v bodoče ne bo več treba, da bi se očete in spe polni strahu sprehajali po hodnikih porodnišnice in čakali, kdaj se jim bo narodil otrok. V dvorani, ki je namenjena čakajočim očetom, bodo ti lahko udobno sedeli, na razpolago jim bodo listi, cigarete in pomirjilni pripomočki, za najbolj nervozne pa se bodo zavzele mične strežnice. Skoraj gotovo je, da bo marsikateri oče v teh okoliščinah in v tej prijetni družbi pozabil, česa prav za prav čaka...

Bolgarske vrtnice v ČSR

Med tem ko gojenje sloviti kaznalskih vrtnic, iz katerih pridobivajo dragoceno dišavno olje, v Bolgariji zavoljo slabega izvoza nazaduje, poskušajo v raznih državah, da bi to vrsto vrtnic udomačili. S posebno vneto so se lotili teh poskusov češkoslovski vrtnarji. Kakor poročajo iz znanih Böhmovih nasadov v Blatni, so poskusi tam uspeli. Bolgarske vrtnice so se krasno razcvetele, dišijo močno in imajo svetlo rožasto barvo.

Srečni dobitnik

Na veliki loterijski prireditvi v Parizu je neki nosač zadel glavni dobiček v znesku milijona frankov. Mož je poročen in ima 6 otrok.

Sreča te išče...

Ta mož, navaden nosač na lyonskem hladovoru v Parizu, je kupil srečko francoske Državne loterije in je z njo zadel milijon frankov

Naraščajoča zvezda

Desettisočkrat povečana svetloba Nove Cephei

Poročali smo že obširneje o novi zvezdi, ki so jo odkrili v ozvezdju Cefeja. Od tistega dne jo zvezdoslovci neprestano opazujejo in so ugotovili že marsikakšno zanimivost.

Pred vsem se pri natančnem pregledu najboljših zvezdnih kart in fotografij ugotovili, da je bila ta zvezda že prej na svojem sedanjem mestu, samo je bila njena svetloba tako slabotna, da so jo registrirale fotografske kamere samo v zvezi z največjimi teleskopi.

Neki spektralni posnetek kaže, da se površina nove zvezde z ogromno bržino 1000 km na sekundo giblje nazven, da zvezda torej rase. S tem v zvezi je porast njene svetlobnosti. V prvih dneh po odkritju se je ta svetlobnost povečala že za več nego dvakratni iznos. Mala zvezdica, ki je bila prej na tem mestu, ne da bi obročala kakršnokoli pozornost nase, pa je svojo svetlobo do trenutka, ko so jo odkrili kot novo zvezdo, povečala za desettisočkrat.

Pred veliko delavsko stavko v Ameriki

Zaposlit se smejo samo člani strokovnih organizacij

Cela vrsta ameriških delavskih voditeljev napoveduje za bližnji čas največjo delavsko borbo, kar jih je bilo kdaj v Ameriki. V stavko bodo stopili vsi delavci jeklarske industrije, pridružili pa se jim bodo bržkone tudi delavci gumijske, tekstilne in avtomobilske industrije. Vzrok za to borbo bo dala zahteva delavcev, da morajo podjetniki obvezno sprejemati le člane delavskih strokovnih organizacij.

Voditelji jeklarske industrije so že izjavili, da se bodo uprli takšni zahtevi. Ta izjava pomeni neko vrsto vojne napovedi. Če ne pride v zadnjem trenutku do sporazuma, bo začelo stavkatelj najprvo pol milijona delavcev pod vodstvom Johna L. Lewisa. Delavska fronta je ta čas zavoljo ne-

kega spora organizacijske narave sicer malo oslabela, vendar pa menijo zastopniki delavcev, da bodo ti spori stopili v ozadje, čim pride do odprte borbe s podjetniki.

Ljubosumna na kip

Če mora kiparjeva žena pozirati možu za »Pomlad«

Pred tremi leti se je newyorški kipar Herbert Hawkey iz ljubezni poročil z mlado žensko in se preselil z njo v San Francisco. Več let je delal na kipu, ki ga je imenoval »Pomlad«. Nešteto načrtov, ki jih je bil napravil za ta kip, je uničil, ker se mu niso

videli dobri. Z nobenim modelom ni bil zadovoljen, končno je prosil svojo mlado ženo, naj bi mu bila sama za model.

Po kratkem odporu je privolila, zahtevala pa je, naj da kipu drugo glavo. Zakon je potem obstojal prav za prav le iz tega, da je bila žena svojemu možu za model. Nešteto poz sta preizkusila, od jutra do večera je kipar delal, toda pravega uspeha ni hotelo biti. In polagoma se je v Hawkeyevem zakonu razvil podoben konflikt, kakršnega je Zola opisal v svojem romanu »Delo«. Ga. Meggie je pa sčasoma spoznala, da zanima svojega moža samo še kot model in da mu je kip važnejši od zakona. Ko je v navalu besne ljubosumnosti s kladivom razbila kip, je kipar vložil tožbo za ločitev zakona. Žena je pokazala in dokazala, kako brezumno je ravnal z njo. Končno se je zakon sporazumno ločil.

Novinarji pri negušu

Neguš si je v Zenevi najel s svojim spremljevalcem 15 sob v hotelu »Carlton«, iste prostora, v katerih je bivala bivša nemška delegacija z Goebbelsom in ki so bili potem prosti. Že prvi večer svojega prihoda je povabil k sebi zastopnike svetovnega tiska. Sprejel jih je v svojem karakterističnem belem svilenem oblačilu s črnim abesinskim plaščem ter jih pozdravil z globokim priklonom. Ves čas sprejema je stal.

Pozdravne besede je prebral v amharščini. Izjavil je, da je svoje upanje položil ne na zadnje v pravičnost svetovnega tiska. Nato je njegov tajnik prebral deklaracijo, ki pravi med drugim, da bo cesar v Zenevi sam zastopal stvar svojega ljudstva. Še vedno je prepričan, da odgovorni zastopniki ljudstev ne bodo dopustili, da bi trumfiral napad na neoboroženo ljudstvo. Vlada v zapadni Abesiniji obstoji in to je edina avtorizirana atesinska vlada. Deklaracija na koncu poudarja, da bodo vsa ljudstva izročena napadom močnejših ljudstev, če priznajo ta napad na Abesinijo.

Neguš je poslušal prečitavanje izjave s prekižanimi rokami. V vsej izjavi ni bila Italija po imenu piti enkrat omenjena. Poslušal je izjavo, bil je pa tako zatopljen v misli, da ni opazil, kdaj se je čitanje končalo. S pobešenim pogledom in sklenjenimi rokami je stal še več minut tako. Časnikarji, ki so izjavo tudi poslušali stoji, so zaman čakali, da bo povedal še kaj. Ves sprejem je trajal 11 minut.

Potresi

V Carigradu so te dni zjutraj začutili potres, ki je trajal 7 sekund in je imel svoj izvor v Marmarskem morju. Večje stvarne škode ni bilo, ker so se slabotna poslopja zrušila že pri potresu pred dvema letoma.

Hud potresni sunek so občutili eno izmed zadnjih noči tudi v Livornu in po vsej Toskani v Italiji. Med ljudmi je nastala panika in so v strahu bežali na prosto ter prebili ostanek noči pod milim nehom. Ognjišče tega potresa je bilo v Apeninih.

ČITAJTE

»LJUBLJANSKI ZVON«

„Queen Mary“ ne more zmagati

Na povratku iz Amerike je angleški veleparnik »Queen Mary« preplul Atlantski ocean v času, ki je bil za 42 minut krajši nego potovanje v Ameriko. Navzlic temu angleška ladja ni dosegla brzine »Normandie« in ta ostane še nadalje v posesti njenega traka.

CHESTERTONOVI IZREKI

Casnikarstvo obstoji po velikem delu v tem, da pravijo »Lord Jones je umrl« lju-dem, ki sploh niso vedeli, da lord Jones obstoji.

Samo tri stvari so na svetu, ki jih ženske ne razumejo: svoboda, enakost, bratstvo.

Volja do življenja — izraz, ki so ga izumili pruski profesorji in ki ga uporabljajo ljudje, ki bi radi živeli, pa tega ne znajo.

Če neki mož ne zna norcev brati iz sebe, tedaj smo lahko prepričani, da je vsak napor z njim odveč.

Obrazi z zasedanja Društva narodov

Od leve proti desni: Franc. zun. minister Delbos — Poljski zun. min. Beck — Angleški zun. min. Eden — Druga vrsta od leve: Ruždi Aras in Litvinov — Ras Nasibu, delegat Abesinije — Titulescu, zastopnik Male antante

A NEKDOTA

Slovita madame de Staëlova je nekoč debatirala z nekim dokaj pomembnim pisateljem o strahu, ki ga ljudje občutijo pred smrtjo.

»Tudi jaz se bojim smrti«, je dejal pisatelj, »vendar ne bi mogel razložiti vzroka tega strahu«.

»Vam ga bom pa jaz povedala«, je odvrnila duhovita dama. »Smrti se bojite zaradi tega, ker boste prišli na drugi svet čisto prazni, brez dobrih del«.

VSAK DAN ENA

»Kaj si že plačal zapitek?«

»Nisem. In ti?«

»Tudi jaz nisem.«

»Dobro. Potem se lahko odstraniva.«

(Marek Aurelije)

Kulturni pregled

Iz našega časopisja za narodno zgodovino

V Beogradu izhaja »Jugoslovenski istoriski časopis«, ki ima sorodnike tudi v Zagrebu in Ljubljani. Ta časopis je znanstvena revija, okrog katere so se zbrali ugledni jugoslovenski zgodovinarji iz Beograda, Zagreba in Ljubljane. Ima namen poročati svetovni javnosti o razvoju in napredku jugoslovenske zgodovinske vede. Časopis objavlja gradivo iz naše narodne zgodovine in razprave o važnih vprašanjih narodne in državne preteklosti. Nedavno sta izšla 3. in 4. zvezek omenjene revije, ki sta po vsebini izredno pestra in zanimiva ter obsegata nad 500 strani.

Velik del obeh zvezkov tvorijo znanstvene razprave, ki objavljajo nove izsledke. Prva razprava »Nastojanja Don Frana Bulića oko izpadanja istorije jugoslovenske istočne i zapadne crkve« (str. 279—312), ki jo je napisal V. Novak, je posvečena spominu znamenitega arheologa Fr. Bulića ter obravnava njegova neumorna prizadevanja, da bi združeni jugoslovenski zgodovinarji iz vseh delov našega naroda napisali in izdali jugoslovensko zgodovino obeh kršćanskih cerkev v naši državi, zapadne in vzhodne. Toda ta načrt se ni mogel uresničiti, ker odlični čitatelji niso pokazali dovolj razumevanja za izdajo velike jugoslovenske cerkvene zgodovine.

Pozornost vzbuja druga razprava »Periodizacija jugoslovenske istorije«, ki ima namen razdeliti jugoslovensko zgodovino na posamezna obdobja (str. 313—335). V poglavju »Slovenska zgodovina« razmotriva M. Kos o vprašanju, kakšne smernice je poznalo zgodovinarstvo, ki se je bavilo s preteklostjo Slovencev in slovenske zemlje in kako je delilo, oziroma bi moralo deliti slovensko zgodovino. Po vsestranski in temeljiti analizi dosedanjih periodizacij slovenske zgodovine utemeljuje pisec s tehtnimi razlogi svojo razdelitev v »Zgodovini Slovencev od nastanka do reformacije« (1933, Ljubljana). V tej obširni in znanstveno pisani knjigi računa pisatelj prvo veliko obdobje slovenske zgodovine od nastanka do madžarskih nalogov. Ta doba obsega tri stoletja od konca VI. pa do konca IX. stoletja in ji sledi nato perioda velikega nemškega političnega in kolonizatornega osvajanja, ki je trajala od sredne XII. stoletja. Za tem stoletjem se začne obdobje, ki sega do XV. stoletja in predstavlja višek slovenske srednjega veka, za katerega je značilna borba za politično prevlado nad slovensko zemljo, ki se je zaključila z zmago habsburškega rodu nad ogromno večino slovenskega ozemlja. Četrto dobo v zgodovini Slovencev računa pisatelj od konca XV. stoletja pa do začetkov narodnega preporoda srednjega XVIII. stoletja, peto in zadnjo periodo pa imenuje doba narodnega preporoda, ki sega od sredne XVIII. stoletja do leta 1918.

F. Šišić je razdelil hrvatsko zgodovino na štiri dobe in računa prvo od druge polovice VI. stol. do 1102 l., drugo pa od tega leta do l. 1526. S tem letom se začne tretja doba, ki traja do 1790. l. in ji sledi nato četrto obdobje, ki sega od l. 1790. do 1. decembra 1918.

St. Stanjanič razpravlja o periodizaciji srbske zgodovine in pravi, da jo lahko razdelimo najmanj na dve, največ pa na pet dobo in sicer: 1. Zgodovina srbskega naroda do 2. pol. XII. stol., 2. Doba Nemanjičev in samostojnega državnega življenja v Bosni od 2. pol. XII. stol. do 2. pol. XV. stoletja, 3. Zgodovina srbskega naroda od 2. pol. XV. stol. do 1. decembra 1804. l., 4. Od bebr. 1804. l. do 1. decembra 1918. 5. Od 1. decembra 1918. l., ki pa je že doba skupne jugoslovenske zgodovine Srbov, Hrvatov in Slovencev.

V razpravi »Virji staroslovenskega žitja Melodijac« (str. 336—351) obravnava Fr. Grivec vprašanje, odkod je pisec povzel ali dobil podatke za Melodovo življenje. Značilno za razpravo je to, da je resno napisan v ruskem jeziku, ki je zaradi bogate literarne in števila onih, ki ga govorijo, enak ostalim svetovnim jezikom.

Na podlagi poročila Eberharda Windeckeja, ki je zapustil zanimive spomine iz dobe kraljev in cesarja Sigismunda, v katerih

obrnava tudi njegove odnose do Bosne, so smatrali zgodovinarji, da je Sigismund, ko je vpadel v Bosno, odpešal s seboj na Ogrsko tudi bosanskega kralja Tvrtka II. Temu naziranjju pa ugovarja M. J. Dinčić v razpravi »Vesti Eberharda Vindecke o Bosni« (str. 352—267) in skuša s precej prepričljivimi argumenti ovreči zanesljivost in verodostojnost Windeckeja.

Važna je razprava »Poreklo muslimanskega plemstva u Bosni i Hercegovini« (str. 368—403), v kateri skuša V. Čubrilovič dokazati, da muslimanski plemiči niso potomci starega bosanskega plemstva, ki se je po prihodu Turkov l. 1463 islamiziralo, marveč so bile v Bosni pred njim padcem le nekatere rodovne plemiške poretke, dočim večina bosanskih begov izvira iz turških državnih uradnikov in spahijev in glede na to, ali so bili ti z Bosne ali kake druge turške pokrajine.

Drag. Stranjaković obravnava v razpravi »Držanje Srbije prema Avstriji i Madžarima 1848-49« (str. 404—424) vprašanje o stališju Srbije napram Avstriji in Madžarom v revolucionarni dobi 1848-49, ko je kakor drugod, tudi med vojvodinskimi Srbi nastal narodni pokret, ki sta ga knez in srbska vlada podpirala z denarjem, orožjem in vojsko. Srbi iz Srbije so nudili svojim bratom v Vojvodini pomoč proti Madžarom, niso pa v nobenem oziru podpirali avstrijskega cesarja in njegove vlade. To najbolje dokazuje dejstvo, da je Ilija Garašanin, ki je takrat vodil zunanjo in notranjo politiko kneževine Srbije, odklonil vseokoli odlikovanje, ki mu ga je podelil dunajski dvor. S tem je Garašanin opredelil za Srbijo tudi stališje proti Madžarom. Ko se je pozneje položaj avstrijske vlade izboljšal in je kazalo, da Avstrija ne namerava izpolniti Srbom danih obljub, je Garašanin izpremenil svoje mnenje in pristal na to, da stopi v stike z Madžari, s katerimi se je začel sicer pogajati, dasi zelo previdno in oprežno, da bi dosegel čim več koristi za Srbe in Hrvate v Avstriji. Sporazum med Srbi in Madžari za skupno sedelovanje proti Avstriji pa je bil odvisen od stališja Rusije nasproti Madžarom in zato je Garašanin prekinil nadaljnja pogajanja z madžarsko vlado, ko se je Rusija odločila za vojaško intervencijo na Madžarskem.

Pomembna je tudi razprava »Problem spomeniškega varstva v Jugoslaviji« (str. 425—454), ki jo je predurno napisal Fr. Štefe z namenom, da bi pojasnil važnost varstva spomenikov za jugoslovensko historiografijo in posebej ugodno rešitev tega vprašanja. V prvem delu omenjene razprave razmotriva pisatelj problem spomeniškega varstva vobče, drugi del pa bo izšel v naslednji številki istega časopisa.

Razpravam sledijo »Štiti prizorici, kjer so objavili svoje doneske: Fr. Grivec, ki novi izdaji žitja Konstantina in žitja Melodija (str. 455-461); P. Skok, Bogomil u svetlosli lingvistike (str. 462-472); A. B. Solovjev, Car Dušan u Serezu (str. 472-477) in istega pisatelja Nepoznata povelja despota Stefana Votopeda (str. 477-484).

Pestro poglavje tvori »Kritikac« (str. 485 do 585), ki vsebuje vsestranske in temeljite kritične ocene mnogih znanstvenih del. V rubriki »Prikazac« (str. 586—690) je zastopana naša ožja domovina z raznimi obširnimi referati, katerim sledijo »Bibliografske beleške« (str. 691—708). Za mnoge je velike vrednosti poglavje »Naučne ustanove« (str. 709—743), važne so rubrike: »Ispokapanjaca« (str. 744—752) »Variac« (str. 753—760). In memoriam (str. 761—774) in »Kronika jugoslovenskog istoriskog društva« (str. 775—777). Vse te rubrike zaključuje pregled časopisov, ki jih je uredništvo prejelo v zamenjavo in »Vesti o J. I. C.« (str. 778—787).

Videti je torej, da je »Jugoslovenski istoriski časopis« po vsebini zelo bogat. Razprave in članki so pisani v latinici, v srbskohrvatskem in slovenskem jeziku. Tehnično je časopis lepo opremljen in nas predstavlja na dostojni višini pred svetovno javnostjo. Zato povsem zasluži čim večji krog čitateljev in naročnikov.

Dr. Ernest Turk.

Okoli knjige in književnosti

Od 7-12. junija so zborovali v Londonu založniki (11. mednarodni založniški kongres). Ugled, ki ga uživa ta poklic v Angliji, najboljši izpričuje dejstvo, da je prevzel pokroviteljstvo angleški kralj. Kongresisti so se zbrali z vseh strani sveta. Razpravljali so o vprašanjih, ki se tičejo avtorskega prava, prevodov celotne trgovine s knjigami i. t. d. Za nas je važnega pomena, da so kongresisti svetlovali, naj bi se avtorizacijski honorar pri prevodih knjig v jezik malega naroda odmeril pri prvi nakladi kar najnižje, šele če se pokaže uspeh knjige, naj bi se pri nadaljnjih nakladah zvišal na normalno višino. Razpravljali so tudi o propagandi knjige. Pri tem je norveški delegat opozoril na tole dejstvo: O 85% vsega nakupa življenjskih potrebščin odločajo žene, pri nakupu knjig pa so udeležene samo s 35%. Zaradi tega bi bilo treba ta »nakupovalni element« v večji meri pritegniti k nakupovanju knjig. Nemci so poročali med drugim o vprašanju recenziranih izvodov, ki je sedaj v Nemčiji urejeno tako, da mora referent recenzirane izvede vrniti ali pa o treh mesecih o njih poročati. Najzanimivejši in za nas pomembni del je bil, da se za nasemsko mentaliteto značilno je to, da sedaj zahtevajo, naj bi se pisec neotekstivnega poročila klical na odgovornost. Toda kaj je neobjektivno poročilo? S tem sredstvom je mogoče zadušiti sleherni kritiko in knjižni referenti bi bili samo propagatorji založništva. Tudi to kaže, da v Nemčiji silno nadejuje sleherni čut za svobodo. Drugi narodi, ki bolj uvažujejo življenjski pomen svobode v kulturnem življenju, se za nasemsko pojmovanje knjižnih recenzij kajpak niso mogli ogreti. — Sklenjeno je bilo, da bo 12. mednarodni kongres založnikov l. 1938. v Lipskem. Londonskega kongresa se je udeležila močna češkoslovaška delegacija. Kaj pa naša založništva?

Na pariški mednarodni razstavi 1937 bo desetletna skupina posvečena knjigi in tiskarstvu. Imenovala se bo: »Misel, gratiteta, umetnost in knjige«. Skupina, ki to obsegala več paviljonov, bo razdeljena v šest razredov, katerih prvi bo vseboval razstavo knjig in revij, drugi papirja, tretji tiskarstva, četrti ilustracij in umetnostne knjige, peti vezave in šesti grafike. Vsa skupina bo urejena z vidika estotne ideje, namreč ideje da človeška inteligencija zavzema v naši civilizaciji tako važno mesto po zaslugi tiskarstva in knjige, ki v zvezi s sodobni konkurenci kinematografa in radia oslajata edino sred-

stvo za ohranitev znanosti in umetnosti ter za njuno širjenje v trajno koristni obliki. Širjenje misli v grafični obliki—to je višja ideja, ki bo na pariški razstavi zvezala književne produkte in tehnična sredstva njihovega širjenja v mogočno celoto.

Le Bulletin du livre francisc naveda v majniškem zvezku statistiko iz »vsega tlatomera nemške knjižne produkcije«, lista »Börsenblatt für den Deutschen Buchhandel«. Iz statistike je posneti, da od l. 1933. v Nemčiji stalno narašča vojaška literatura. L. 1932. je izšlo v Nemčiji 198 knjig vojaške vsebine, naslednje leto že 256 in lani celo 433. Izdajatelji vojaških spisov imajo ledaj v dobi »knjižne krize«, ki o nji tudi tudi Nemčija, pravo konjunkturo; ali je toži to znak miroljubnosti, ki jo poudarja voditelj današnje Nemčije?

Ameriški založniki in knjigarnarji skušajo na originalen način razširiti zanimanje za nove knjige: Naprošajo razne odlične ljudi v svojem mestu, da napišejo o prečitanih novih knjigah svoje mnenje. Te »kritike« potem razmnože in jih dajejo na razpolago občinstvu v knjigarnah. Kdor se zanima za knjige, najde v takemle s strojem spisanem zvezku odobke znanih ljudi tega mesta: sodnikov, advokatov, knjižničarjev, zdravnikov, trgovcev in vedno tudi nekoliko žensk. Ponekod ta mnenja nateplajo na vidnem mestu v knjigarnah. Novi propagandi za knjigo se je doslej pridruživlo 238 knjigarn v 47. ameriških državah.

Da bi Poljaki olajšali prevajanje svojih književnih del v tuje jezike, je Poljski inštitut za sodelovanje z inozemstvom organiziral Osrednji urad za prevajanje poljskih del v tuje jezike. Le ta bo prevajalec iz poljščine na razpolago v vseh primerih, ki se tičejo prevajanja, tudi tam, kjer je treba jezikovno in stilistično popraviti prevode, obenem pa bo izdajateljem knjig priporočal dobre prevajalce iz poljščine. —O.

Zapiski

»Življenje in svete« prinese v prihodnji številki, ki izide kot priloga ponedeljskega »Jutra«, članek zdravnikarja Dr. Maksa Krežmarja o malariji, prof. Miroslav Adlešić priobčuje svoje paberke ob osemdesetletnici znamenitega Jugoslovana Nikole Tesle dr. Milan Šijanec piše o izletih po bolgarskih planinah in dolinah dr. Fran Göstl pa obura spomine na Raimundovega »Zapravljenca«. V rubriki Iz literarnega sveta piše Stanko Bunc o Prešernovem

Kretu pri Savici, A. D. o nedavno umrlem francoskem kritiku Albertu Thibaudetu, o stoletnici smrti Charlesa de Pertusiera in o Pavličevih »Etioloških pričah iz Crne gore«; dalje so tu objavljena poročila o nekaterih novih knjigah in revijah; Rubrike Praktične novote, iz praktične medicine, Sah in druge zaključujejo številko, ki je poleg tega obilno ilustrirana in v kateri se kot posebna zanimivost nadaljujejo Dumasovi Trije mušketirji z Nörretranderovimi ilustracijami.

»Kronika slovenskih mest« priobčuje v drugem zvezku, ki je izšel junija, razpravo spomeniškega konservatorja dr. Fr. Štefa »Načela in rezultati restavracije notranjstevne v opatijski cerkvi v Celju«, ing. A. Plemeja prispevek »Prometna učinkovitost izhodov Slovenije na morje«, nadaljevanje meteorološke razprave Marjana Čadeža »Označba ljubljanskega vremena« in disertacije dr. Antona Vodnika o Francescu Rotbi, Anton Podbevšek nadaljuje svojo zgodovino Narodnih domov v Slovenji, Janko Jarc pa zaključuje »Narodno prebujenje Novega mesta ob njegovi petstoletnici (1865)«. Prav tako se zaključuje prispevek dr. Ivana Senekoviča »Sedemindvajseti januar 1919 v

Mariboru«. O osnovah sodobne zaščite otrok v Sloveniji piše dr. B. Dražan, dr. Milan Senkovič statistično obravnava obrti v povojnem Mariboru, Lojze Pipp končne rezultate popisa prebivalstva občine Vič z dne 19. septembra 1935. Dr. Rudolf Andrejka nadaljuje serijo svojih razprav o najstarejših ljubljanskih industrijah, B. Wider pa ljubljansko kroniko iz l. 1925. V prilogi so objavljeni razni članke gospodarske vsebine. Zvezek je obilno ilustriran.

Sloveči »Praske kvartete«, ki je v začetku letošnjega leta koncertiral tudi v Ljubljani, je pravkar absolvirala zanimivo koncertno turnejo na skrajnem severu, na bajeslovem otoku Islandu. V glavnem mestu Reykjaviku in v ostalih mestih otoka so pridelali šest koncertov komorne glasbe, na katerih so izvajali med drugimi deli tudi dve skladbi naših jugoslovenskih avtorjev, Stolcer-Slavenskega »Lirski kvartet« in L. M. Škerjanca »IV. godalni kvartet« ter tako ponesli glas naše komorne glasbe prav v deželo polnočnega solca. Dela in izvajanja so bila povsod sprejeta z nepopisnim navdušenjem in odobravanjem.

Zahorikova družba pred velikim senatom

Novo mesto, 3. julija.

Pred novomeški senat je danes ob veliki pozornosti občinstva stopila šestorica obtožencev: Zahorikova družba. Porotna dvorana je bila nabita, toda senat je po kratkem povestu ugodil predlogu zagovornikov da bodi razprava zaradi mladostnosti Franceta Venecija tajna. Občinstvo je moralo dvorano izprazniti. Obširna

ževa za vrat in jo podira na tla, Venecija pa je Ignaca Repovža udaril s kamnom ter mu razbil glavo, da se je kar zrušil. Ker je Repovževa prišla kričati je pograbil Zahorik poleno in jo tolkel po glavi, potem ji je pa zvezal z žico roke in noge, dočim je Venecija stori isto z Ignacijem Repovžem ter ga iz kuhinje zavlekel v sobo, nato pa začel v sobi stikati za de-

Kompletna roparska družina, ki je oplenila železn. vdovo Borštinarjevo v Mokronogu. Od leve proti desni so: Alojzij Metelko, Peter Čerček, Alojzij Hirsman, Kazimir Zahorik, Jože Sebanc in Janez Čerček

obtožnica takole opisuje zločin, ki so jih zagrešili obtoženci: 22 letni Kazimir Zahorik, 18 letni Franc Venecija, 29 letni Peter Čerček, 46 letni Alojzij Hirsman, 23 letni Jože Sebanc in 27 letni Alojzij Metelko:

Grešna trojica

Franc Venecija, ki je šele 1. decembra 1935. izpolnil 17. leto, je nezakonski otrok, ter je že v zgodnji mladosti zašel na slaba pota. Učil se je nekaj časa dimnikarske obrti, pa je mojstru ušel in se klatil večinoma brez dela po svetu. Poleg manjših tatvin je 22. avgusta 1935. zagrešil tudi vlom v župnišče Josipa Ovna v St. Vidu pri Stični, kjer so ga zasačili. Značilno zanj je, da je že takrat grozil župnikovi kuharici z brtvičjo. Sodnik za mlajše mladoletnike pri okrožnem sodišču v Novem mestu je smatral, da je obdolženec zagrešil to dejanje iz nepremišljenosti ter ga je 17. septembra odpustil na preizkušnjo za dobo enega leta. Kakor se je pozneje v teku preiskave dognalo, je Venecija že pred to tatvino vlomil pri Sv. Roku blizu Regerčev vasi v hišo Marije in Ignaca Repovža, pa ni v naglici našel nič drugega, kakor skatljico žveplenk. Ob priliki omenjenega narkoja je obdolženec sodniku za mlajše mladoletnike obljubil poboljšanje — obljube pa ni mislil držati, ker je takoj po tem, ko so ga po odgonu poslali v domovinsko občino Litijo, pobegnil že med potjo in izginil.

Dvojni umor v Regerčev vasi

Kmalu si je Venecija našel družbo: zloglasnega frizerja Franceta Drobnetca in odpuščenega železostrojarja Kazimira Zahorika. Sešli so se pri samostanu v Pleterjih, ter odločili, da ne bodo več prosjačili, ampak kradli. Dne 10. novembra lani zgodaj zjutraj so vlomili v hišo upokoje-nega učitelja Frana Dularja, ter mu odnesli razne stvari. Plen je bil izredno bogat pa vendar ni zadostoval za dolgo časa. Vsi trije so se podali naprej na Drobnetov dom, od tam pa v Zagreb, kjer so se preskrbeli z obleko, perilom, obuvalom in drugimi potrebniimi stvarmi, nato pa veseljačili po gostilnah in beznicah, da je denar hitro konpel. Za nekaj časa so se tudi ločili in hodili vsak svoja pota. Dne 28. novembra so se sešli spet v Radečah ter dogovarjali nov zločin. Venecija je pripovedoval, da sta Repovževa bogata, da imata denar in dragocenosti, ki bi jih bilo dobro odnesti. Tudi Drobne je k temu prigovarjal, da bosta šla do Repovževih Zahorik in Venecija sama in da se bodo po nekaj dnevih spet znašli v Radečah in plen razdelili. Zahorik in Venecija sta nato odšla preko Brunka, Mokronoga, Trebelnega in Hmelnika v Novo mesto, kamor sta prišla 29. novembra popoldne. Ko sta se okrepčala v bolnišnici usmiljenih bratov v Kandiji sta odšla v Šmilhe, od tam pa po progi proti Birčni vasi, nakar sta krenila proti sv. Roku. Na progi sta pobrala vsak svoj težak kamen, ga zavila v robec in pripravila za udarec. Že pri Radečah pa sta bila v nekem kozolcu vzela nekaj žice, ter jo pripravila za vezanje.

Ko sta prišla do Repovževih hiše, je bil že mrak in v kuhinji je na štedilniku gorela sveča. Zahorik je prvi vstopil, ter prošil ali same pri štedilniku prižgati cigareto. Za njim je prišel Venecija — in takrat je Zahorik zagrabil Marijo Repov-

narjem. Ker je Repovževa spet začela kričati, je skočil k njej Venecija, ter ji z brtvičjo prerezal vrat, potem jo pa zavlekel k očetu v sobo.

Tako sta Zahorik in Venecija svoj zločin sama opisala. Kaj sta z žrtvami še delala, ne povesta, ko se je pa dejanje odkrilo, sta bila mrtveca zvezana ne vsak zase z žico, temveč tudi skupaj — stari Repovž je imel v ustah dva robca — vrat zadrgnjen z žensko nogavico, pokrit je bil čez glavo z več ženskimi krili in plašči ter s težkimi blazinami. Venecija in Zahorik povesta, da sta nato premetala vso hišo izpraznila omare in predale, prevrnila posteljino, našla pa le 100 Din in nekaj nakita, glede katerega sta se pozneje hitro prepričala, da je brez vrednosti. Zapustila sta hišo, razdelila denar ter potovala nazaj v Radeče, kjer sta se spet ločila in odšla vsak po svojih potih.

Vlom pri admiralu Bučarju

Franc Venecija se je v prvi polovici decembra 1935. sestal z Drobnetom v Sevnici, dne 1. januarja 1936. pa pri samostanu pri Pleterjih, kjer sta dogovorila vlom v hišo upokojenega admirala Frana Bučarja, kjer pa nista imela sreče. Preden sta mogla kaj odnesti, so ju sosedje zapazili in stražili toliko časa, da so prišli orožniki in ju odpeljali v zapore sreskega sodišča v Kostanjevici, kjer sta pa v noči na 18. januarja prekopala zid in pobegnili. Dočim se je Drobnetu beg posrečil, ter je še danes njegovo bivališče neznan, se je Venecija poškodoval na nogi tako, da ni mogel več hoditi. Obležal je na cesti, kjer ga je pobral neki kmet in odpeljal k zdravniku dr. Sajetu, od tam pa je prišel nazaj v zapor.

Zahorikova pota

Zahorik je med tem hodil svoja pota. Skrival se je večinoma po gozdovih ter se oglašal le v oddaljenih vaseh, kjer se mu ni bilo treba bati, da ga bo kdo spoznal. Dne 27. februarja letos je v Selih pri Šmarjetu vlomil v hišo Alojzije Lužarjeve, ter ji odnesel lakaste čevlje in jopič v vrednosti 300 Din. Dne 1. maja pa se je skoki okoli splazil v zaklenjeno hišo Antona Zupančiča v Babji gori pri Zagradu, ter si prilastil kompletno mosko obleko, Porvank, čevlje in erajco v vrednosti 300 Din. Takrat je imel za tovariša obdolženca Alojzija Hirsmana, ki pa baje na tatvini v škodo Antona Zupančiča ni bil udeležen. Že konec marca pa se je nekoč sestal v Mokronogu z obdolženecem Petrom Čerčkom, o katerem je, kakor sam pravi, slisal le slabe reči, da je baraba, da krade in da je imel svoj čas zveze z znanima zločincema štangljem in Mrvarjem. Ko je zdaj pohajkoval z Alojzijem Hirsmanom in sredi bližnj Mokronoga svojega znanca Petra Čerčka, mu je ta takoj začel prigovarjati, da bi vlomil pri Katarini Borštinarjevi v Mokronogu, ki da ima najmanj 30.000 Din. Zahorik je seveda takoj pristal, ko pa je prišel Hirsman, je soglašal tudi ta. Čez nekaj časa je pripeljal Čerček še Jožeta Sebanc, nakar se je izdelal načrt v podrobnosti. Dejanje naj bi izvršili le Zahorik, Hirsman in Sebanc, ker se je Čerček bal, da bi ga Borštinarjeva kot domačina ne spoznala. Je pa tudi Čerček igral pri zločinu glavno vlogo, ker je napravil načrt, prehranjeval in skrival tovarise v svoji hiši ter jim preskrbel tudi električne svetilke obleko in maske. Pri

tej priliki je poudarjal, da ima pravico do deleža na oropnem denarju tudi Alojzij Metelko, ki je izvedel in povedal, da ima Borštinarjeva denar tako, da brez njega Borštinarjevi denarja niti vzeti ne bi smeli.

Napad na Borštinarjevo

Kakor so obdolženci dogovorili, tako se je dejanje tudi zgodilo. V noči na 6. maja so obdolženci Zahorik, Hirsman in Sebanc s krinkami na obrazih in oboroženi s samokresi, vlomili preko podstrešja v hišo Katarini Borštinarjeve, ter se nenadno pojavili v njeni spalnici. Dva od njih sta zgrabila Borštinarjevo, eden pa 16letnega Leopolda Flusa. Prva dva sta davila žensko tako, da se je onesvestila. Ko se je zbudila je bila zvezana na rokah in nogah ter privezana k peči. Tretji ropar pa je zvezal Leopolda Flusa ter ga vrzel pod posteljo. Med tem je Zahorik pobral Borštinarjevi iz kovčega vse denar (35.000 Din) in skatljico žveplenk, nakar so zlikovci zbežali. V gozdčku pod lastno goro je Zahorik denar razdelil med ostala dva tovariša, ter stopil še do Čerčkove hiše, potkal na oknu ter izročil Petru Čerčku zaenkrat 2.000 Din z zagotovilom, da se bo pri njem še oglašil in mu dal ostanek pripadajočega deleža. Nato se je Zahorik poslovil ter odšel s Hirsmanom po banovinski cesti do Velike Loke. Tu sta se ločila ter se je Zahorik podal preko Velikega Gabra v Litijo, Hirsman pa preko St. Vida v Čagovšah pri Temenici. Oba sta popivala, razmetavala denar in vzbujala pozornost orožnikov, ki so Zahorika aretirali v Litiji, Hirsmana pa v Čagovšah. Pri prvem so dobili še 5.147 Din, pri drugem pa 8.475 Din. Oba sta se takoj udala, priznala rop pri Borštinarjevi ter izdala sokrivce, ki jih je orožništvo takoj nato po vrsti aretiralo. Tudi Sebanc in Čerček nista tajila ter so pri prvem našli 4.663 Din, pri drugem pa 2.000 Din. Peter Čerček je tudi pojasnil, da je bil udeležen Alojzij Metelko, ki je najbolj poznal razmere pri Borštinarjev ter je slihl njega in Sebanc, naj Borštinarjevi vzameta denar. Tudi Sebanc je povedal, da je bil v stvari poučen Alojzij Metelko, ki bi imel sodelovati pri zločinu samemu, pa ga slučajno ni bilo doma. Za svoje usluge bi imel dobiti delež oropane denarja, kakor navajata Čerček in Zahorik, do česar pa ni prišlo, ker so bili obdolženci prej aretirani. Tudi Alojzij Metelko je priznal, da je bil v stvari poučen in da je dajal Čerčku pojasnila glede denarja Borštinarjeve, dasi je vedel, da se pripravljajo rop. V tem je že podana njegova krivda, naj et bi bilo tudi res, da je zločin zasnoval Čerček in ne Metelko.

Utemeljitev obtožnice

Glede umora Marije in Ignacija Repovža se zagovarjata obdolženca Zahorik in Venecija, da nista imela namena ga usmrtiti ter sta bila pri odhodu iz hiše prepričana, da bosta še ozdravela. Ta zagovor pa po vsem dejanskem položaju ne more biti resničen. Predvsem je treba upoštevati, da sta obdolženca udarila starega Repovža s težkim kamnom po glavi in ga poškodovala tako hudo, da bi bila tudi takojšnja zdravniška pomoč brezuspešna. Razen tega je imel Repovž v usta zatlačena dva robca in vrat zadrgnjen z žensko nogavico, glavo je imel zavito v dve rjuhi in žensko spodnje krilo, namestano pa je bilo nanj toliko obleke in blazin, da bi morala smrt nastopiti tudi zaradi zadušjenja, če bi že ne dobil smrtno poškodbe s kamnom. Repovževa Marija, pa je imela poleg lažjih ran na glavi, prerezan vrat, ter urezan goltanec, da je počasi izkrevlela. Takojšnja zdravniška pomoč bi ji sicer mogla rešiti življenje, vendar pa s tem zločinca nista mogla računati, saj sta vedela da žvita Repovževa čisto osamljena in da zlasti zvečer ne bo prišel nihče več k njima. Zvezala sta svoji žrtvi tudi na rokah in nogah z žico ter jih zvezala še skupaj, da sta onemogla, čija, da bi se mogla rešiti vezi in klicati na pomoč. Klicanje pa sta izključila ne samo pri Ignacu Repovžu, temveč tudi pri Mariji Repovževi, katero sta toliko po glavi in ji prerezala vrat — po lastni trditvi ravno zato, da utihne. Vse te okoliščine govore zoper utemeljenost zagovora obdolženecv Venecije in Zahorika ter dokazujejo, da sta obdolženca nameravala oba Repovža usmrtiti.

Venecija in Zahorik sta priznala tudi, da sta se v zadnjem času potepala po dravski in savski banovini, Kazimir Zahorik je imel pri rudniškem podjetju v Trepti najboljšo preskrbo, pa je delo pustil da je lahko pijančeval in lemuharil. Tudi Venecija je po lastni krivdi zapustil mojstra ter se pričel potepati. Zato odgovarjata oba tudi za presteoke zoper javni mir in red po § 158 k. z.

Sodba

Razprava je trajala z opoldanskim premorom do večera. Obtoženci so — razen Petra Čerčka — odkrito priznali, kar jim je očitala obtožnica. Sodnik Prijatelj, ki je zastopal obtožnico, je plediral za strogo obsodo, nakar so se zvrstili zagovorniki. Veliki senat se je ob pol 18. urah uskladi k posvetovanju. Točno ob 19. uri se je vrnil predsednik senata dr. Božidar Romih v dvorano, ki jo je medtem občinstvo napolnilo do kraja. Ob vsej tišini je prečital sodbo, po kateri so oboje: Kazimir Zahorik na doživotno robijo in na trajno izgubo častnih pravic, France Venecija na 15 let robije, Peter Čerček na 10 let robije in na trajno izgubo častnih pravic, Alojz Hirsman na 8 let robije in na trajno izgubo častnih pravic, Jože Sebanc na 8 let robije in na trajno izgubo častnih pravic, Alojz Metelko pa na 5 let robije in na enako dobo izgube častnih pravic. Vsi obdolženci so si izgovorili tridenišni rok za premislek,

ZANE GREY:

BETTY ZANE

Zgodovinski roman iz ameriške revolucije

»Seveda, Betty, skoraj tako lepa kakor ti,« je odvrnil Izak. »Velika je in za Indijanko zelo svetle polti. A najbolj bi vas ulegla zanimati tale zgodba: Ko sem bil zadnji pri Vajendotcih, se mi je posrečilo odkriti košček skrivnosti Majirine matere, ki jo vsi toli skrbno varujejo. Ko je živel Tarh s svojim huronskim krdom še v Kanadi, je bila njih domovina v okolici Muskoških jezer ob Mesečni reki. Stari vojvode so vedeli prečudne zgodbe o lepoti te dežele. Tarh je zajeel nekaj francoskih potnikov, med njimi žensko z imenom La Durante. Ta žena je imela lepo hčerko. Ujetnike so osvobodili — vse razen dekleta. Ko je dorasla, jo je vzel Tarh za ženo. Majira je njena hči. Tarh je nekoč vzel svojo ženo s seboj v Detroit, in tam sta srečala starega Francoza, ki je hotel kar ponoreti, trčel, da je njegov otrok. Nikoli več ni šel Tarh z njo v naselbine belcev. Tako torej vidite, da je Majira po materini strani potomka imenitne francoske rodbine, zakaj tisti stari Francoz je bil najbrže vitez La Durante in Majirin ded.«

Tu se je oglašil polkovnik Zane. »Mislim, da smo Izaka za noč dovolj utrudili. Naj se odpočije. Nu, podpolkovnik, zdaj si ti na vrsti. Povej Izaku, Betki in Mr. Clarku, kako si skočil s pečine.«

»S katere pečine, podpolkovnik?« je vprašal Clarke.

»Saj poznate goli skalni rtič, ki štrli nad reko. S tega kraja je polkovnik Zane prvič zagledal dolino. Jaz sem pa s konjem skočil razeni. Še danes ne morem verjeti, da je res. Mnogokrat ogledujem pečino in majevno glavo. Toda Indijanci in polkovnik Zane, Jonatan in Lewis Wetzel, vsi trdijo, da so na svoje oči videli, in tako moram pač verjeti.«

»Eh, nisi mi pravi človek za to, da bi poročal o svojih lastnih dejanjih,« je rekel polkovnik. »Bojovniške imamo, može, ki delajo zgodovino, v govorništvu pa ni nobenega dosti prida.«

»Nu, pa sami pripovedujte — želino vas poslušamo,« je vzkliknil Clarke.

Polkovnik se je popravil v naslanjaču in jel pripovedovati: »Zgodba o McCollochu, kako je vratolomno jahal za svoje življenje, in o njegovem čudovitem skoku z Wheeling Hilla. Pred letom dni, ko so oblegali trdnjavo Indijanci, se je podpolkovnik pretolkel skozi sovražne črte in jezdil v Short Creek. Drugo jutro se je vračal s štiridesetorico jezdecov. Drzno so se približali vratom, in vsem se je posrečilo priti v ogrado, razen hrabrega podpolkovnika,

ki je čakal, da bi zadnji zajezdil noter. Ker se mu je zdelo, da ne more prejahati kratke razdalje, ne da bi se nastavljal puškam Indijancev, ki so pridri, da bi ubranili pomožno mu krdo vstop v trdnjavo, je marhoma okrenil svojega velikega konja in ubral cesto, ki vodi za trdnjavo v loku na vrh griča; tuleča truma divjakov mu je dirjala za petami. Cesta gre ob robu pečine, in videl sem, kako se je podpolkovnik okrenil in zavil pri puško, očividno nam v znamenje, da je zdrav in nepoškodovan. Prav na vrhu griča je pa zdajci zadržal konja, kakor da ne bi vedel kod ne kam. Takoj sem uganil, kaj se je bilo zgodilo. Podpolkovnik je bil zašel prav v roke vračajoče se tolpe, ki so jo bili Indijanci poslali, da bi prestrigla ojačenju pot. V naslednjem trenutku smo že slišali zmagoslavne vriske divjakov in videli, kako so smukali od drevesa do drevesa, počasi raztezali svoje vrste in obkrožali nesrečnega podpolkovnika. Niti enega strela niso sprožili nani. Mi v trdnjavi smo bili kar hromi od groze; stali smo, ne da bi mogli pomagati s svojimi jalovimi puškami, in čakali neozibnega konca. Ne tako podpolkovnik! Ker je vedel, da so si ga bili Indijanci izbrali za žrtev, in čutil, da je vsakršna smrt boljša od šib. noža, mučilnega kola in grmade neusmiljenih divjakov, si je bil izbral obupen izhod. Videl je sovražnike, kako so potuhnjeno smukali od drevesa do drevesa in od grma do grma, se plazili po hosti in ga od tre-

nufka do trenutka tesneje obkoljevali. S treh strani so prežali mrzki divjaki, s četrte strani pa — prepad. Ne da bi se le za trenutek obotavljali, je neustrašni podpolkovnik izpodbodel konja proti brezdmu. Nikoli ne bom pozabil tega pretresljivega trenutka. Vseh tri sto rdečkastočrvenih je obnemelo, ko so uganili podpolkovnikov namen. Mi v trdnjavi smo s prepadenimi očmi zasledovali prizor. Samo nekaj skokov, in plemeniti konj se je vzpel visoko na zadnje noge. Rezko očrtana pred jasnimi sinjimi nebom, je krasna žival za kratek hip obstala, črna griva ji je vihrala v vetru, glava je bila vržena vznak, sprednji kopiti sta ji kopali v zrak kakor slavnemu bronastemu konju Marka Kurcija — in že sta s glasnim ropotom, v oblaku prahu in med praskanjem borovih vej zagrmela v globino! Indijanci, ki so stali spodaj, so zagnali dolgo, raztegnjeno tuljenje, njih tovariši na vrhu so pa planili na rob čeri. Z glasnimi krikii so dajali duška svojem začudenju in razočaranju in hlastno kazali v temno globel, kamor sta bila izginila konj in jezdec, da se rešita še mnogo okrutnejše smrti. Stena pada na tistem kraju več ko sto metrov globoko in je ponekod skoraj navpična. Misli smo, da mora podpolkovnik ves razbit in razmesarjen ležati na skalovju. A kdo popiše: našo brezumno radost ob pogledu na drznega vojaka, ko je na svojem konju planil iz grmovja ob znožu čeri, prebrel potok in nepoškodovan zdržal k nam!

Radijska patrulja — Roman v slikah.

19.

Copyright »Pantheon« & »Jutro«.

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oz. ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopolni iztenitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« Din 3.— v znamkah odgovor, priložite

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pismu obenem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana št. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičoč se malih oglasov, je naslavljanjati na: Oglasni oddelk »Jutra«, Ljubljana.

Kam pa, kam?

Beseda 1 Din, davek 3 Din
za šifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din.

Pozor!

V gostilni

pri Kramarju

na Dolenjski cesti 5 od
danes naprej sveže pečene
pizze, ocvirte in pečene pi-
ščice, postreži in druge do-
mache specialitete. Točim
provansalsko vino iz Stojer-
ške, Dalmacije in izvrstne
dolenjske čevčke. Najnižje
cena! — Se priporoča Roza
Bijak, gostilničarka.

15406-48

Letovišča

Beseda 1 Din, davek 3 Din
za šifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din.

Letoviščarjem!

Lepe sobe, izborna kuhinja,
pristno kapljico Vam nudi
gostilna St. Ravnjak, na
Catežu p. Velika Loka,
Dolenjska. Penzion za ose-
bo dnevno 35 Din. Dopol-
nica! 15377-38

Pri Splitu

tik morja, oddam komfort,
no, opremljeno dvosobno
stanovanje. — Informacije:
Oprena klet, Ljubljana.

15356-38

G. Th. Rotman:

Miha Klapouh

in njegovi prijatelji

Idealno

knjižništvo
v eni knjigi z vsemi
prednostmi kartotek.
Pregled — brzina — si-
gurnost! — Zahtevajte
prospekte od »HEGONA«
organizacije, Zagreb,
Draškovičeva 34.

14831-30

Prodaj

Beseda 1 Din, davek 3 Din
za šifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din.

Rolleiflex 6 X 6

prvi model, Tessar 1:45,
kakor nov, s torbo, 4 fil-
tri in zaslonom zoper soln-
ce, primerno prodaj. Na-
gled v drogeriji Gregorič,
Prešernova ulica 5.

15276-6

Zlat prstan

moški briljant, po ni-
ski ceni naprodaj. Neslov v
vseh poslovalnicah Jutra.

15367-6

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 3 Din
za šifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din.

Prodajalco

mlado pridno, pošteno, —
sprejme takoj slaščičarna
Pelicon, Wolfova ul. 14.

15376-1

Službe išče

Vaška beseda 50 par;
davek 3 Din, za dajanje
naslova 5 Din. Najmanjši
znesek 12 Din.

Kuharica

fine mešanske hrane, zeli
namočena. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod šifro
»Daljša spričevala«.

15340-3

Dajenci (ke)

Beseda 1 Din, davek 3 Din
za šifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din.

Vajenca

sprejem v manufakturno
trgovino. I. Cvikl, Ptuj.

15380-44

Kolo za dečke

dobro ohranjeno, prodam.
Istoletem sprejemem nenovo
trgovino z malim bla-
gom za lažno oskrbo. Pon-
udbe na ogl. odd. Jutra
pod »Ugodnost«.

15345-44

Pouk

Beseda 1 Din, davek 3 Din
za šifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din.

Inštruktorja

resnega in dobrega, dijaka
iz višjega razreda realke,
revnih staršev, iščem. Hra-
na in stanovanje v bliži.
Za referenco naj se navede
zadnji ga. razrednik. Ponud-
be pod »Uspeh znanjenc«
na ogl. odd. Jutra.

15304-4

Obrt

Beseda 1 Din, davek 3 Din
za šifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din.

Idealno

knjižništvo
v eni knjigi z vsemi
prednostmi kartotek.
Pregled — brzina — si-
gurnost! — Zahtevajte
prospekte od »HEGONA«
organizacije, Zagreb,
Draškovičeva 34.

14831-30

Prodaj

Beseda 1 Din, davek 3 Din
za šifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din.

Rolleiflex 6 X 6

prvi model, Tessar 1:45,
kakor nov, s torbo, 4 fil-
tri in zaslonom zoper soln-
ce, primerno prodaj. Na-
gled v drogeriji Gregorič,
Prešernova ulica 5.

15276-6

Zlat prstan

moški briljant, po ni-
ski ceni naprodaj. Neslov v
vseh poslovalnicah Jutra.

15367-6

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 3 Din
za šifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din.

Prodajalco

mlado pridno, pošteno, —
sprejme takoj slaščičarna
Pelicon, Wolfova ul. 14.

15376-1

Službe išče

Vaška beseda 50 par;
davek 3 Din, za dajanje
naslova 5 Din. Najmanjši
znesek 12 Din.

Kuharica

fine mešanske hrane, zeli
namočena. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod šifro
»Daljša spričevala«.

15340-3

Dajenci (ke)

Beseda 1 Din, davek 3 Din
za šifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din.

Vajenca

sprejem v manufakturno
trgovino. I. Cvikl, Ptuj.

15380-44

Kolo za dečke

dobro ohranjeno, prodam.
Istoletem sprejemem nenovo
trgovino z malim bla-
gom za lažno oskrbo. Pon-
udbe na ogl. odd. Jutra
pod »Ugodnost«.

15345-44

Pouk

Beseda 1 Din, davek 3 Din
za šifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din.

Inštruktorja

resnega in dobrega, dijaka
iz višjega razreda realke,
revnih staršev, iščem. Hra-
na in stanovanje v bliži.
Za referenco naj se navede
zadnji ga. razrednik. Ponud-
be pod »Uspeh znanjenc«
na ogl. odd. Jutra.

15304-4

Obrt

Beseda 1 Din, davek 3 Din
za šifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din.

Idealno

knjižništvo
v eni knjigi z vsemi
prednostmi kartotek.
Pregled — brzina — si-
gurnost! — Zahtevajte
prospekte od »HEGONA«
organizacije, Zagreb,
Draškovičeva 34.

14831-30

Prodaj

Beseda 1 Din, davek 3 Din
za šifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din.

Rolleiflex 6 X 6

prvi model, Tessar 1:45,
kakor nov, s torbo, 4 fil-
tri in zaslonom zoper soln-
ce, primerno prodaj. Na-
gled v drogeriji Gregorič,
Prešernova ulica 5.

15276-6

Zlat prstan

moški briljant, po ni-
ski ceni naprodaj. Neslov v
vseh poslovalnicah Jutra.

15367-6

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 3 Din
za šifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din.

Prodajalco

mlado pridno, pošteno, —
sprejme takoj slaščičarna
Pelicon, Wolfova ul. 14.

15376-1

Službe išče

Vaška beseda 50 par;
davek 3 Din, za dajanje
naslova 5 Din. Najmanjši
znesek 12 Din.

Kuharica

fine mešanske hrane, zeli
namočena. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod šifro
»Daljša spričevala«.

15340-3

Dajenci (ke)

Beseda 1 Din, davek 3 Din
za šifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din.

Vajenca

sprejem v manufakturno
trgovino. I. Cvikl, Ptuj.

15380-44

Kolo za dečke

dobro ohranjeno, prodam.
Istoletem sprejemem nenovo
trgovino z malim bla-
gom za lažno oskrbo. Pon-
udbe na ogl. odd. Jutra
pod »Ugodnost«.

15345-44

Pouk

Beseda 1 Din, davek 3 Din
za šifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din.

Inštruktorja

resnega in dobrega, dijaka
iz višjega razreda realke,
revnih staršev, iščem. Hra-
na in stanovanje v bliži.
Za referenco naj se navede
zadnji ga. razrednik. Ponud-
be pod »Uspeh znanjenc«
na ogl. odd. Jutra.

15304-4

Obrt

Beseda 1 Din, davek 3 Din
za šifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din.

Idealno

knjižništvo
v eni knjigi z vsemi
prednostmi kartotek.
Pregled — brzina — si-
gurnost! — Zahtevajte
prospekte od »HEGONA«
organizacije, Zagreb,
Draškovičeva 34.

14831-30

Prodaj

Beseda 1 Din, davek 3 Din
za šifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din.

Rolleiflex 6 X 6

prvi model, Tessar 1:45,
kakor nov, s torbo, 4 fil-
tri in zaslonom zoper soln-
ce, primerno prodaj. Na-
gled v drogeriji Gregorič,
Prešernova ulica 5.

15276-6

Zlat prstan

moški briljant, po ni-
ski ceni naprodaj. Neslov v
vseh poslovalnicah Jutra.

15367-6

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 3 Din
za šifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din.

Prodajalco

mlado pridno, pošteno, —
sprejme takoj slaščičarna
Pelicon, Wolfova ul. 14.

15376-1

Službe išče

Vaška beseda 50 par;
davek 3 Din, za dajanje
naslova 5 Din. Najmanjši
znesek 12 Din.

Kuharica

fine mešanske hrane, zeli
namočena. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod šifro
»Daljša spričevala«.

15340-3

Dajenci (ke)

Beseda 1 Din, davek 3 Din
za šifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din.

Vajenca

sprejem v manufakturno
trgovino. I. Cvikl, Ptuj.

15380-44

Kolo za dečke

dobro ohranjeno, prodam.
Istoletem sprejemem nenovo
trgovino z malim bla-
gom za lažno oskrbo. Pon-
udbe na ogl. odd. Jutra
pod »Ugodnost«.

15345-44

Pouk

Beseda 1 Din, davek 3 Din
za šifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din.

Inštruktorja

resnega in dobrega, dijaka
iz višjega razreda realke,
revnih staršev, iščem. Hra-
na in stanovanje v bliži.
Za referenco naj se navede
zadnji ga. razrednik. Ponud-
be pod